

MAAKUNNAN TILA

KATSAUS VARSINAIS-SUOMEN KEHITYKSEEN SYKSYLLÄ 2019

LANDSKAPETS TILLSTÅND

ÖVERSIKT AV UTVECKLINGEN I EGENTLIGA FINLAND HÖSTEN 2019

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND

LOUNAISTIETO

Avoimesti

Maakunnan tila

Katsaus Varsinais-Suomen kehitykseen syksyllä 2019

Landskapets tillstånd

Översikt av utvecklingen i Egentliga Finland hösten 2019

Julkaisupäivä / Publiceras 9.12.2019

Kannen kuva / Omslagsbild: Merja Haliseva-Soila

Varsinais-Suomen liitto / Egentliga Finlands förbund

PL 273 (Ratapihankatu 36), 20101 Turku

puh. (02) 2100 900

fax (02) 2100 901

ISBN 978-952-320-026-5

LUONNON MONIMUOTOISUUS UHATTUNA SUOJELUTOIMISTA HUOLIMATTA

Sivuilla 5–15 pureudutaan luonnon monimuotoisuuden kysymyksiin Varsinais-Suomessa. Lukuisista suojelualueista huolimatta luonnon monimuotoisuus on yhä uhattuna. Juuri valmistuneen uhanalaisarvioinnin mukaan joka yhdeksäs Suomen kaikista lajeista on uhanalainen. Erityisen uhanalaisia ovat perinnebiotoopit sekä Etelä-Suomen metsäluonto, savikkoalueiden virtavedet ja letot. Luonnon monimuotoisuuden nykytilaa Varsinais-Suomessa tarkastellaan kuuden erillisen analyysin kautta. Näkökulmina analyyseissä ovat luonnonsuojelun toteutuminen, lintuvedet, perinnemaisemat, vedenalainen meriluonto, uhanalaiset lajit sekä vieraslajit. Luonnon monimuotoisuutta käsittelevät analyysit on tuottanut Varsinais-Suomen ELY-keskus.

TURUN SEUTU MAAKUNNAN TYÖLLISYYSKEHITYKSEN VETURI

Sivuilla 17–24 tarkastellaan Varsinais-Suomen työllisyystilannetta. Varsinais-Suomen työllisyystilanne on parantunut tasaisesti jo vuodesta 2015 alkaen, ja työllisyysasteen trendi oli kesän jälkeen 73,4 %. Työllisyyden kasvu on hidastunut selvästi, mutta työttömyyden pieneminen ja uusien avoimien työpaikkojen kasvu on kuitenkin jatkunut voimakkaana erityisesti Turun seudulla. Työllisyysasteen kasvun selvä hidastuminen herättääkin kysymyksiä, ja jää nähtäväksi onko kyseessä todellinen ilmiö vai työllisyysasteen kyselypohjaisesta tilastointitavasta ja pienestä otoskoosta johtuva tilastoharha.

MAAKUNNAN MUUTTOVOITTO TURUN SEUDUN VETOVOIMAN VARASSA

Sivuilla 25–31 tarkastellaan väestökehityksen muutoksia Varsinais-Suomessa. Maakunnan väestö kasvaa tällä hetkellä reilulla tuhannella uudella asukkaalla vuodessa, mikä on seurausta muuttovoi-
tosta sekä ulkomailta että muualta Suomesta. Alhaisen syntyvyys pienentää maakunnan asukaslukua noin tuhannella asukkaalla vuodessa. Varsinais-Suomen muuttovetovoima keskittyy vahvasti Turun seudulle, sillä muut seutukunnat ovat maan sisäisessä muutoliikkeessä muuttotappioalueita.

TURUN LENTOASEMAN MATKUSTAJAMÄÄRÄ KASVAA NOPEASTI

Sivuilla 32–35 tehdään katsaus Turun lentoaseman kehitykseen. Lentoaseman matkustajamäärä on kasvanut nopeasti vuoden 2019 aikana, ja lokakuussa kuluvan vuoden matkustajamäärä nousi jo suuremmaksi kuin koko edellisenä vuonna yhteensä. Nykykehityksen jatkuessa tämän vuoden matkustajamäärä lähenee puolta miljoonaa ja ylittää vuoden 2012 edellisen ennätystason. Turun lentoaseman kasvu aiheutuu kokonaan kansainvälisen liikenteen lisääntymisestä, sillä kotimaan liikenteessä ei ole tapahtunut muutoksia viime vuosina.

NATURENS MÅNGFALD HOTAD TROTS SKYDDSÅTGÄRDER

Sidorna 5–15 behandlar frågor om naturens mångfald i Egentliga Finland. Trots de många skyddsområdena är naturens mångfald fortfarande hotad. Enligt en nyligen färdigställd hotbedömning är var nionde av alla Finlands arter hotad. Särskilt hotade är vårdbiotoperna samt Södra Finlands skogs natur, strömmande vatten i lermarker samt rikkärr. Den nuvarande situationen för naturens mångfald i Egentliga Finland granskas genom sex separata analyser. Synvinklar i analyserna är genomförande av naturskydd, fågelvatten, vårdbiotoper, marin undervattensnatur, hotade arter samt främmande arter. Analyserna om naturens mångfald har producerats av Egentliga Finlands ELY-central.

ÅBOREGIONEN DRIVKRAFT FÖR SYSSELSÄTTNINGsutvecklingen I LANDSKAPET

På sidorna 17–24 granskas sysselsättningsläget i Egentliga Finland. Sysselsättningsläget i Egentliga Finland har förbättrats stadigt alltsedan 2015, och sysselsättningsgradens trend var efter sommaren 73,4 %. Ökningen av sysselsättningen har blivit betydligt långsammare, men minskningen av arbetslösheten och ökningen av antalet nya lediga arbetsplatser har ändå förblivit kraftig särskilt i Åboregionen. Den tydliga avmattningen av sysselsättningsgradens ökning väcker frågor, och det återstår att se om den är ett faktiskt fenomen eller ett statistiskt fel förorsakat av den ringa urvalsstorleken och den enkätbaserade statistiska metod som använts för att beräkna sysselsättningsgraden.

LANDSKAPETS INFLYTTNINGSÖVERSKOTT BEROR PÅ ÅBOREGIONENS DRAGNINGSKRAFT

På sidorna 25–31 behandlas förändringarna i befolkningsutvecklingen i Egentliga Finland. Landskapets befolkning växer för närvarande med drygt 1 000 nya invånare per år, vilket är en följd av inflyttningsöverskott både från utlandet och från övriga Finland. Den låga nativiteten sänker landskapets invånarantal med cirka 1 000 invånare per år. Egentliga Finlands dragningskraft koncentreras starkt till Åboregionen, eftersom övriga regionkommuner karakteriseras av utflyttningsöverskott i migrationen inom landet.

ÅBO FLYGPLATS PASSAGERARANTAL ÖKAR SNABBT

På sidorna 32–35 överblickas Åbo flygplats utveckling. Flygplatsens passagerarantal har vuxit snabbt under 2019, och i oktober var passagerarantalet för det innevarande året redan större än det totala passagerarantalet för hela det föregående året. Om den nuvarande utvecklingen fortsätter närmar sig årets passagerarantal redan en halv miljon och överträffar 2012 års rekordnivå. Åbo flygplats tillväxt beror helt och hållet på att den internationella trafiken ökar, eftersom det under de senaste åren inte inträffat några förändringar i inrikestrafiken.

Kuva/bild: Kuvatoimisto Rodeo

LUONNON MONIMUOTOISUUS UHATTUNA SUOJELUTOIMISTA HUOLIMATTA

Varsinais-Suomi tunnetaan niitty- ja karjatalouden muovaamista perinnemaisemista, tammivyöhykkeen rehevistä lehdoista ja luonnon monimuotoisuuden kannalta rikkaasta Saaristomerestä. Rannikko ja meren saaristo sekä sisämaan jokilaaksot viljelymaineen luovat alueen ainutlaatuisen maisemakuvan. Luontoa on suojeltu jo pitkään, ja tunnetuimmat suojelualueet ovat Saaristomeren ja Kurjenrahkan kansallispuistot. Lukuisista suojelualueista huolimatta luonnon monimuotoisuudelle on kuitenkin myös uhkia.

Vuonna 2019 valmistuneen uhanalaisarviointiin mukaan joka yhdeksäs Suomen kaikista arvioiduista lajeista on uhanalainen. Luontotyypeistä peräti noin puolet arvioitiin uhanalaisiksi. Erityisesti perinnebiotoopit ovat vaarassa, samoin Etelä-Suomen savikkoalueiden virtavedet sekä letot. Myös eteläisen Suomen metsäluonnon monimuotoisuus on erityisen uhanalainen. Vieraslajit ja ilmastomuutos ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta keskeiset haasteet nyt ja tulevaisuudessa. Ilmastomuutos kiihdyttää lajikatoa sekä aiheuttaa elinympäristöjen heikkenemistä.

Suomen luonnon köyhtymisen pysäyttämiseksi on ympäristöministeriö käynnistämässä HELMI-elinympäristöohjelmaa. Ohjelman avulla suojellaan ja ennallistetaan soita, kunnostetaan lintuvesiä ja kosteikkoja, hoidetaan perinnebiotooppeja, metsäisiä elinympäristöjä sekä ranta- ja vesiluontoa. Hoitotoimien lisäksi tehostetaan luonnonsuojelua Varsinais-Suomessa muun muassa vapaaehtoisuuteen perustuvan ja vuoteen 2025 jatkuvan METSO-ohjelman kautta sekä saattamalla loppuun vanhojen suojeluohjelmien ja Naturan toteutus.

Maakunnan tila -katsauksessa luonnon monimuotoisuuden nykytilaa Varsinais-Suomessa tarkastellaan kuuden erillisen analyysin kautta. Näkökulmina analyyseissä ovat luonnonsuojelun toteutumisen, lintuvedet, perinnemaisemat, vedenalainen meriluonto, uhanalaiset lajit sekä vieraslajit. Luonnon monimuotoisuutta käsittelevän analyysin on tuottanut Varsinais-Suomen ELY-keskus. Lisätietoa Lounais-Suomen ympäristöstä löytyy Ympäristö Nyt -palvelusta: www.ymparistonyt.fi.

NATURENS MÅNGFALD HOTAD TROTS SKYDDSÅTGÄRDER

Egentliga Finland kännetecknas av vårdbiotoper som formats av ängsbruk och boskapsskötsel, liksom ekbältets lummiga lundar och det sett till naturens mångfald rika Skärgårdshavet. Kusten och havsskärgården liksom inlandets ådalar med sin odlingsmark ger regionen en unik landskapsbild. Man har sedan lång tid vidtagit naturskyddsåtgärder, och de mest kända skyddsområdena är Skärgårdshavets nationalpark och Kurjenrahka nationalpark. Trots de många skyddsområdena förekommer det också hot mot naturens mångfald.

Enligt den hotbedömning som färdigställdes 2019 är var nionde av alla Finlands bedömda arter hotad. Bland naturtyperna bedömdes så många som cirka hälften vara hotade. Särskilt vårdbiotoperna är i fara, det samma gäller strömmande vatten i Södra Finlands lermarker samt rikkärr. Också mångfalden i Södra Finlands skogsnatur är särskilt hotad. Främmande arter och klimatförändringarna är centrala utmaningar med tanke på mångfalden, nu och i framtiden. Klimatförändringarna påskyndar artförlusten och försvagar livsmiljöerna.

Miljöministeriet håller på att inrätta livsmiljöprogrammet HELMI, i syfte att stoppa utarmningen av Finlands natur. Genom programmet genomförs insatser för att skydda och återställa myrar, restaurera fågelvatten och våtmarker samt sköta vårdbiotoper, skogliga livsmiljöer och vatten- och strandnatur. Utöver vårdåtgärder effektivteras naturskyddet i Egentliga Finland bland annat genom METSO-programmet som bygger på frivillighet och som fortsätter fram till 2025 samt genom att slutföra förverkligandet av de gamla skyddsprogrammen och Natura.

I översikten Landskapets tillstånd granskas den nuvarande situationen för naturens mångfald i Egentliga Finland genom sex separata analyser. Synvinklar i analyserna är genomförande av naturskydd, fågelvatten, vårdbiotoper, marin undervattensnatur, hotade arter samt främmande arter. Analyserna om naturens mångfald har producerats av Egentliga Finlands ELY-central. Mer information om Egentliga Finlands miljö finns i tjänsten Ympäristö Nyt: www.ymparistonyt.fi.

YKSITYISIÄ METSIÄ KAIVATAAN LISÄÄ OSAKSI METSO-OHJELMAA

Luonnonsuojeluohjelmilla ja Natura 2000 -verkostolla turvataan merkittäviä luontoarvoja. Suojeluohjelmien määrittämistä alueista muodostetaan pääsääntöisesti lailla tai asetuksella luonnonsuojelualueita. Valtaosa suojelualueista sijaitsee valtion mailla, mutta myös yksityismaille on perustettu luonnonsuojelualueita METSO-ohjelman tukemana.

Natura 2000 -verkoston ja vanhojen luonnonsuojeluohjelmien toteuttaminen alkaa olla loppusuoralla Varsinais-Suomessa. Toteuttaminen tarkoittaa sitä, että valtio turvaa merkittäviä luontoarvoja joko hankkimalla alueita valtiolle ja perustamalla niistä suojelualueita tai vaihtoehtoisesti perustamalla yksityismaille luonnonsuojelualueita.

Suomessa on kuusi valtakunnallista luonnonsuojeluohjelmaa: soiden-, lintuvesien, harjujen-, lehtojen-, rantojen- sekä vanhojen metsien suojeluohjelmat. Lisäksi kansallis- ja luonnontuhojen kehittämisohjelmaa voidaan pitää luonnonsuojeluohjelmalla. Suuri osa edellä mainittujen suojeluohjelmien alueista sisältyy Euroopan Unionin Natura 2000 -verkostoon. Natura-verkoston kuuluu lisäksi alueita, jotka eivät kuulu mihinkään kansalliseen suojeluohjelmaan. Natura-alueet on suojeltava siten, että lain säätämät suojelutavoitteet toteutuvat.

Vielä toteuttamattomia suojeluohjelma- tai Natura-alueita on Varsinais-Suomessa yhteensä noin 2 900 hehtaaria. Toteuttamattomia suojelualueita on yhteensä 60 eri kohteella. Merkittävimmät näistä sijaitsevat Saaristomeren alueella, missä toteutettavaa pinta-alaa on vielä noin 800 ha. Merkittäviä toteutuskohhteita on myös Uudenkaupungin saaristossa ja Teijon ylängöllä sekä lintuvesikohteista mm. Otajärvellä, Oukkulanlahdella, Rauvolanlahdella ja Seksmilarin saaristossa.

METSO on yksityisille metsänomistajille suunnattu toimintaohjelma, joka poikkeaa vapaaehtoisuudellaan luonnonsuojelulakiin perustuvasta luonnonsuojeluohjelmasta. METSO-ohjelman kautta maanomistaja voi suojella ja hoitaa metsiensä luontoarvoja eli turvata luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Suojelusta maksetaan korvaus puuston arvon perusteella.

METSO-ohjelman tavoite on metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantumisen pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden suotuisan kehityksen vakiinnuttaminen. Ohjelmaa tullaan jatkamaan vuoteen 2025 saakka. METSO-ohjelman kautta on Varsinais-Suomessa perustettu yksityisiä suojelualueita tai hankittu alueita valtiolle yhteensä noin 2 800 ha, ja tavoitteista on saavutettu tähän mennessä noin puolet.

FLER PRIVATA SKOGAR ÖNSKAS I METSO-PROGRAMMET

Betydande naturvärden tryggas genom naturskyddsprogram och nätverket Natura 2000. De områden som fastställs i skyddsprogrammen inrättas i regel till naturskyddsområden med stöd av lag eller förordning. Majoritetens av skyddsområdena ligger på statens mark, men naturskyddsområden har även inrättats på privatägd mark, med stöd från METSO-programmet.

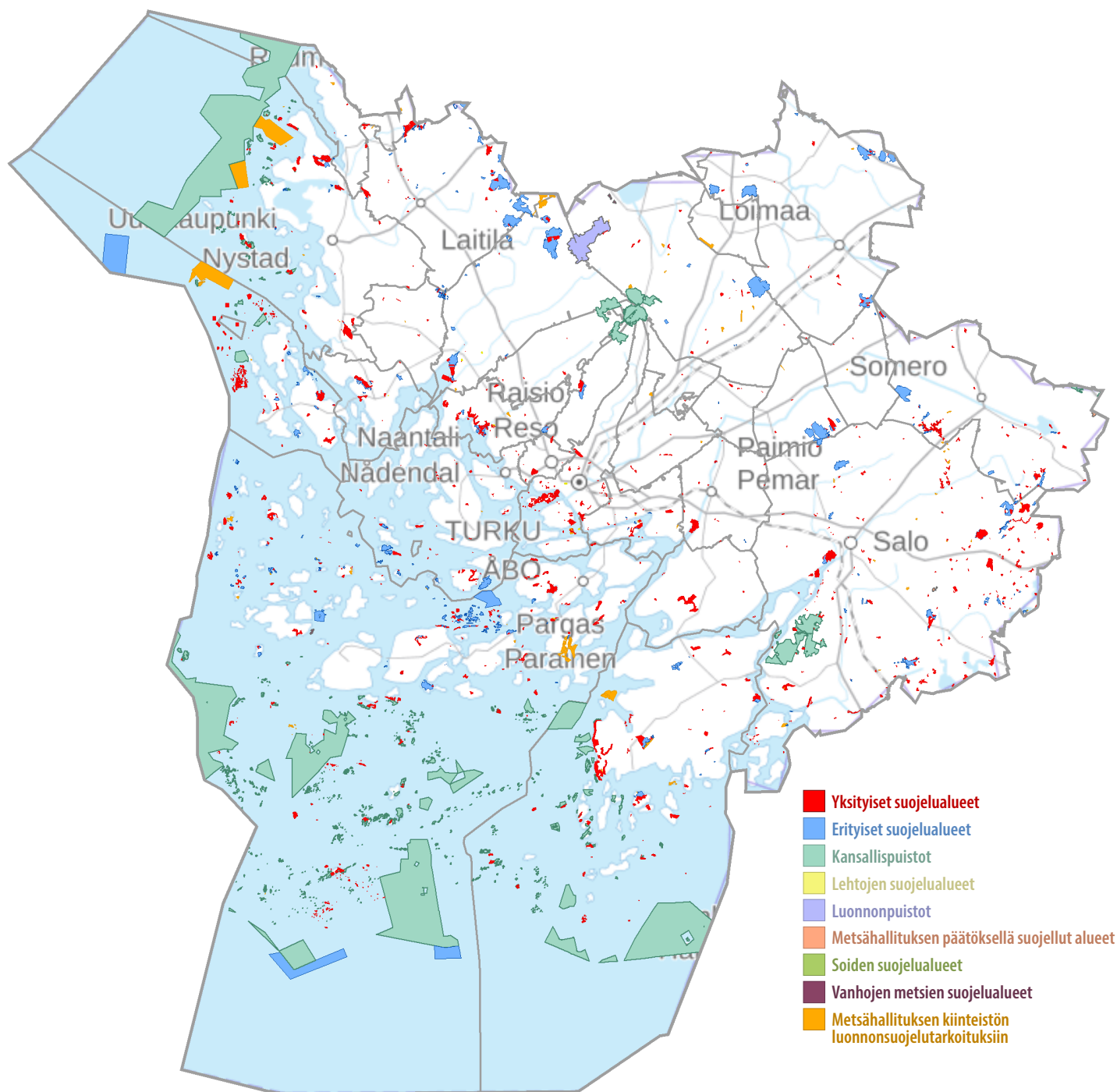
Förverkligandet av nätverket Natura 2000 och de gamla naturskyddsprogrammen i Egentliga Finland börjar närma sig sin slutfas. Med förverkligande avses att staten tryggar betydande naturvärden antingen genom att förvärva marker till staten och på dessa marker inrätta skyddsområden, alternativt genom att inrätta naturskyddsområden på privat mark.

Finland har sex riksomfattande naturskyddsprogram: för myrar, fågelvatten, åsar, lundar, stränder samt gamla skogar. Dessutom kan utvecklingsprogrammet för nationalparker och naturreservat betraktas som ett naturskyddsprogram. En stor del av de områden som omfattas av ovannämnda skyddsprogram ingår i Europeiska unionens nätverk Natura 2000. Natura-nätverket omfattar dessutom områden som inte hör till något nationellt skyddsprogram. Naturaområden ska skyddas så att de skyddsmål som anges i lagen uppnås.

De skyddsprogram- eller Naturaområden som ännu inte förverkligats omfattar i Egentliga Finland totalt cirka 2 900 hektar. De icke-förverkligade skyddsområdena innehåller sammanlagt 60 olika objekt. Det mest betydande ofullbordade objekt är belägna på Skärgårdshavet, där den icke-förverkligade arealen fortfarande omfattar cirka 800 hektar. Betydande objekt som ska förverkligas finns också i Nystads skärgård och på Tykö högländ samt i fågelvatten i bland annat Otajärvi, Oukkulanlahti, Rauvolaviken samt Sexmilarskärgården.

METSO är ett handlingsprogram som riktar sig till privata skogsägare och som är frivilligt och därmed avviker från de naturskyddsprogram som bygger på naturvårdslagen. Med hjälp av METSO-programmet kan markägare skydda och vårda naturvärdena i sina skogar, det vill säga säkerställa att den biologiska mångfalden bevaras. För skyddet betalas ersättning enligt trädbeståndets värde.

Målet för METSO-programmet är att stoppa tillbakagången hos naturtyper med skog och hos skogsarter samt befästa en gynnsam utveckling för den biologiska mångfalden. Programmet kommer att fortsätta fram till 2025. Genom METSO-programmet har man i Egentliga Finland inrättat cirka 2 800 hektar skyddsområden på privat mark eller mark som staten förvärvat, och hittills har ungefär hälften av målen uppnåtts.

Kuva 1 Luonnonsuojelualueet Varsinais-Suomessa.

Perustettuja luonnonsuojelualuita tai valtion omistuksessa olevia luonnonsuojelutarkoituksiin varattuja alueita on Varsinais-Suomessa yli 200 000 ha, josta pinta-alallisesti suurin osa on vesialueita. Suojelualueista yksityisessä omistuksessa on noin 12 000 ha (1 054 kpl). Merkittävimmät suojelualuekokonaisuudet ovat merialueille sijoittuvat Saaristomeren kansallispuisto, Saaristomeren Natura-alueen ulkomerelliset osat sekä osa Selkämeren kansallispuistosta. Manneralueen isoja suojelualuekokonaisuuksia ovat Kurjenrahkan kansallispuisto noin 3 000 ha sekä Vaskijärven luonnonpuisto noin 2 000 ha.

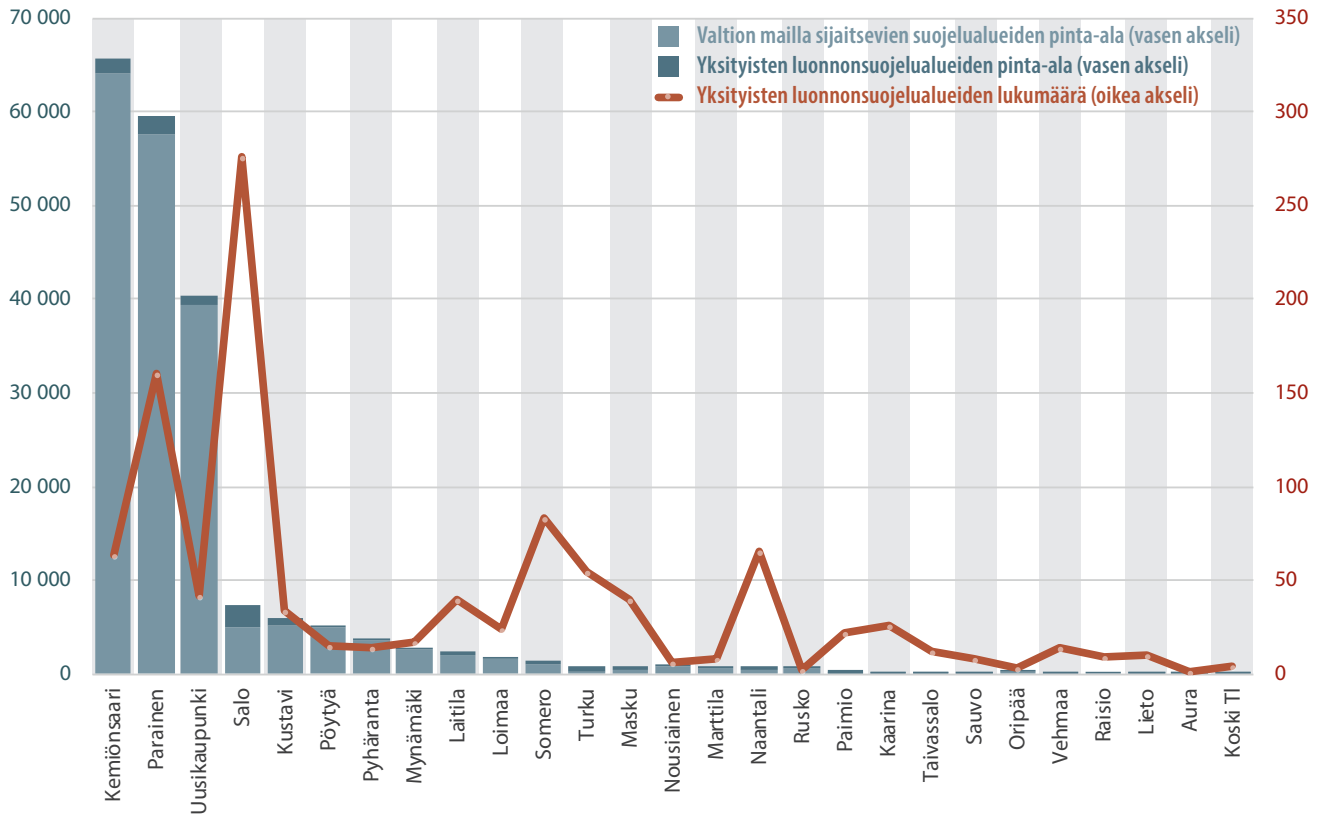
Figur 1 Naturskyddsområden i Egentliga Finland.

Arealen av inrättade naturskyddsområden eller statsägd mark med områden som reserverats för naturskyddsändamål i Egentliga Finland uppgår till över 200 000 hektar, varav den till ytan största delen utgörs av vattenområden. Av skyddsområdena är cirka 12 000 hektar i privat ägo (1 054 st.). De mest betydande skyddsområdeshelheterna finns till havs och utgörs av Skärgårdshavets nationalpark, de delar av Skärgårdshavets Naturaområde som finns på öppet hav samt en del av Bottenhavets nationalpark. Stora skyddsområdeshelheter på fastlandet är Kurjenrahka nationalpark (cirka 3 000 ha) och Vaskijärvi naturreservat (cirka 2 000 ha).

Luonnonsuojelualueet Varsinais-Suomessa

Pinta-ala (ha)

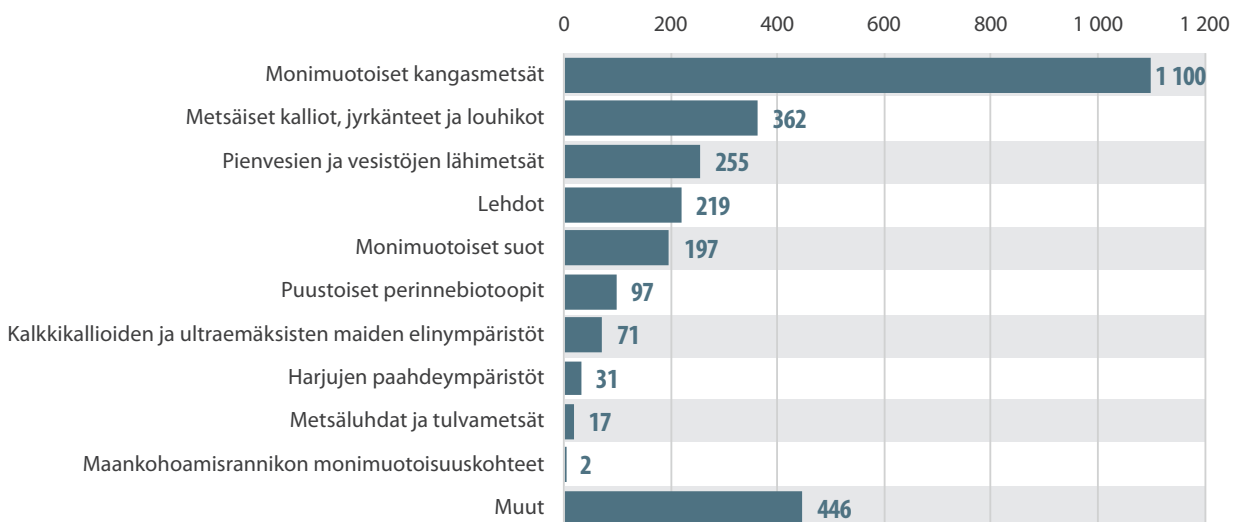
Lukumäärä

Kuva 2 Luonnonsuojelualueet Varsinais-Suomen kunnissa.

Figur 2 Naturskyddsområden i Egentliga Finlands kommuner.

METSO-ohjelmassa perustettujen suojelualueiden määrä Varsinais-Suomessa 2009–2019 (ha)

Kuva 3 METSO-ohjelmassa perustettujen suojelualueiden määrä Varsinais-Suomessa.

METSO-ohjelman tavoite on metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantumisen pysäyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden suotuisan kehityksen vakiinnuttaminen. Ohjelmaa tullaan jatkamaan vuoteen 2025 saakka. METSO-ohjelman kautta on Varsinais-Suomessa perustettu yksityisiä suojelualueita tai hankittu alueita valtiolle yhteensä noin 2 800 ha, ja tavoitteista on saavutettu tähän mennessä noin puolet.

Figur 3 Antalet skyddsområden som inrättats i Egentliga Finland inom ramen för METSO-programmet.

METSO-objekt väljs ut utgående från allmänna och habitatspecifika urvalsgrunder. Centrala grunder är förekomst av hotade arter. Bilden visar de tio olika livsmiljöer som finns med i METSO-programmet.

LINTUVEDET OVAT ARVOKKAITA VIRKISTYSKOhteITA

Lintuvesien lajisto on köyhtynyt. Kosteikkojen vesilinnuista peräti puolet on uhanalaisia ja lähes kaksi kolmasosaa ns. punaisella listalla. Suurin syy on vesistöjen liiallinen rehevöityminen ja rantojen umpeenkasvu, kun laidunnus ja niitot ovat monin paikoin loppuneet. Myös vieraspedot minkki ja supikoira ovat lintuvesilajien uhanalaistumisen taustalla.

Lintuvesien tilan heikkeneminen vaikuttaa virkistyskäyttömahdollisuuksiin. Varsinais-Suomessa on useita lintutorneja ja retkeilykohteita, joista osa on valtakunnallisestikin tunnettuja, kuten Mynämäen Mietoistenlahti tai Salon Halikonlahti. Monilla kohteilla on erityinen merkitys lähiseudun asukkailla. Lintuvesien tila kytkeytyy myös metsästysmahdollisuuksien säilyttämiseen. Suojelualueet ovat olennaisia riistavesilintujen kantojen ylläpitämisen kannalta. Luontoarvojen mukana häviävät alueiden nähtävyyksarvot ja virkistyskäyttömahdollisuudet.

Lintuvesien luonto- ja käyttöarvojen säilyminen edellyttää hoitoa ja kunnostusta: ranta-alueiden niittoja ja laidunnusta, avovesialan lisäämistä vedennostoin ja ruoppauksin, hoitokalastuksia jne. Osana Suomen priorisoidun rahoituksen puiteohjelmaa vuosille 2021–2027 (Prioritized Action Framework PAF) arvioitiin Varsinais-Suomessa olevan 10 Natura-aluetta, jotka tulisi saada kunnostettua tai hoidon piiriin. Hoito- ja kunnostustoimet ovat tarpeen myös Natura-alueiden ulkopuolella, sillä kaikki kansallisen lintuvesien suojeluohjelman kohteet eivät kuulu Natura-verkostoon.

FÄGELVATTNEN ÄR VÄRDEFULLA REKREATIONSOBJEKT

Artupsäntningen i fågelvattnen har utarmats. Bland våtmarkernas vattenfåglar är så många som hälften hotade, och nästan två tredjedelar ingår i den så kallade rödlistan. Den största orsaken är att vattendragen eutrofieras och växer igen, när traditionell markanvändning med bete och slåtter på många håll upphört. Även de främmande rovdjuren mink och mårhund bidrar till hotet mot vattenfågelarter.

Det försvagade tillståndet i våra fågelvatten påverkar möjligheterna att använda dem till rekreation. I Egentliga Finland finns flera fågeltorn och utflyktsmål varav en del är rikskända, såsom Mietoisviken i Virmo eller Halikkoviken i Salo. Många av platserna har särskild betydelse för människor som bor i närregionen. Tillståndet för fågelvatten har också samband med bevarande av jaktmöjligheter. Skyddsområdena har central betydelse för att upprätthålla stammarna av jaktbara vattenfåglar. När naturvärdena går förlorade försvinner även områdenas värden som sevärdheter, liksom möjligheterna till rekreation.

Bevarande av fågelvattnens natur- och bruksvärden kräver vård och restaurering: slåtter och bete på strandområden, ökning av arealen öppet vatten genom vattenuppföring och muddring, vårdfiske etc. I Finlands ramverk för prioriterade åtgärder för åren 2021–2027 (Prioritized Action Framework, PAF) bedömdes att det i Egentliga Finland finns tio Naturaområden, som borde restaureras eller vårdas. Vård- och restaureringsåtgärder behövs även utanför Naturaområdena, eftersom en del objekt inom det nationella skyddsprogrammet för fågelvatten inte ingår i Naturanätverket.

Kuva 4 Laidunnus ja rantaniittyjen hoito on välttämätöntä maakunnan merenrantalahtien linnustoarvojen parantamiseksi. Mynämäen Mietoistenlahti on esimerkki onnistuneesta hoitotyöstä.

Figur 4 Bete och vård av strandängar är nödvändigt för att förbättra fågelvärdena i landskapets havsvikar. Mietoisviken i Virmo är ett exempel på lyckad vård.

Kuva/bild: Tapio Aalto

PERINNEMAISEMAT OVAT MAAKUNNAN AARRE

Varsinais-Suomen perinnemaisemien historia on pitkä kylien ja maanviljelyn synnyttyä jo rautakaudella. Perinteinen niitty- ja karjatalous jatkui aktiivisena 1950-luvulle saakka, jonka jälkeen se väheni voimakkaasti.

Valtakunnallisessa inventoinnissa 1990-luvulla Varsinais-Suomesta löytyi muita maakuntia enemmän perinnemaisemia. Etenkin jokilaaksojen rinneriityt ovat alueellemme tyypillisiä. Saaristosta löytyivät lajistollisesti arvokkaimmat alueet: lehdesniityt, nummet, jalopuuvaltaiset hakamaat ja kalkkivaikutteiset niityt. Kohteiden kokonaisalasta oli valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokasta peräti 82 % (2 459 ha). Muutama vuosi sitten käynnistyneen toisen inventointikierroksen aikana tietoon on tullut runsaasti lisää arvokkaita perinnemaisemia.

Valtaosaa perinnemaisemista hoidetaan laiduntamalla maatalouden ympäristökorvaussopimusten tuella. Hoidettujen kohteiden määrä on kasvanut tasaisesti koko 2000-luvun. Kaikkiaan ympäristökorvaussopimuksissa oli vuonna 2018 perinnebiotooppeja 5 050 ha. Ilman tukisopimuksia hoidetaan vain yksittäisiä kohteita.

Nykyisin Varsinais-Suomessa on tiedossa yli 1 000 perinnemaisemakohdetta. Luontoarvojen inventointitarvetta on vielä lähes 4 000 hehtaarilla, pääosa yksityisomisteisilla mailla, ja tavoitteena on saada hoidon piiriin kaikkiaan 8 000 hehtaaria perinnemaisemia. Tavoitteen toteutuminen edellyttää maatalouden tukijärjestelmien rahoituksen pysymistä riittävällä tasolla. Mahdollisuudet lähes yhtenäisten niittyverkostojen palauttamiseen on etenkin saaristossa ja Somerolla Rekijoen ja Paimionjoen sekä Salossa Halikonjoen ja Uskelanjoen jokilaaksoissa. Laiduntamisen laajentamista yhä uusille alueille helpottaa Varsinais-Suomessa se, että ilahduttavasti osa alueen karjatiloi-
sta on jo erikoistunut luonnonlaitumilla laiduntamiseen.

VÅRDBIOTOPERNA ÄR LANDSKAPETS SKATT

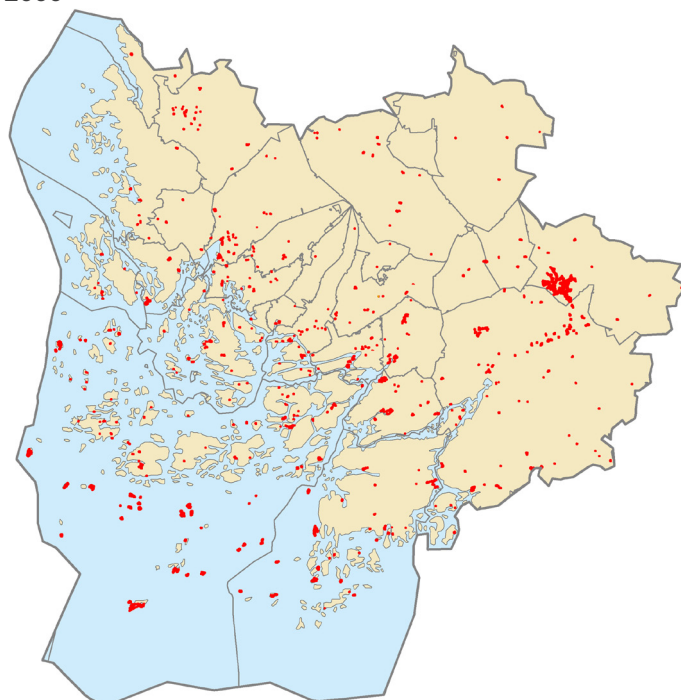
Vårdbiotoperna i Egentliga Finland har en lång historia, eftersom byarna och jordbruket fick sin början redan på järnåldern. De traditionella sätten att använda marken, genom ängsbruk och boskapsskötsel, fortsatte aktivt fram till 1950-talet, men minskade därefter kraftigt.

I en nationell inventering gjord på 1990-talet befanns Egentliga Finland ha fler vårdbiotoper än de övriga landskapen. Särskilt ådalarnas sluttande ängar är typiska för vår region. I skärgården finns de områden som är mest värdefulla med tanke på artuppsättningen: hamlingsängar, hedar, ädelträdsdominerade hagmarker samt kalkpåverkade ängar. Av objektens totala areal utgörs hela 82 % (2 459 ha) av objekt som klassats som värdefulla på nationell nivå eller landskapsnivå. Genom en andra inventeringsomgång som inleddes för några år sedan har man fått kännedom om ytterligare många värdefulla vårdbiotoper.

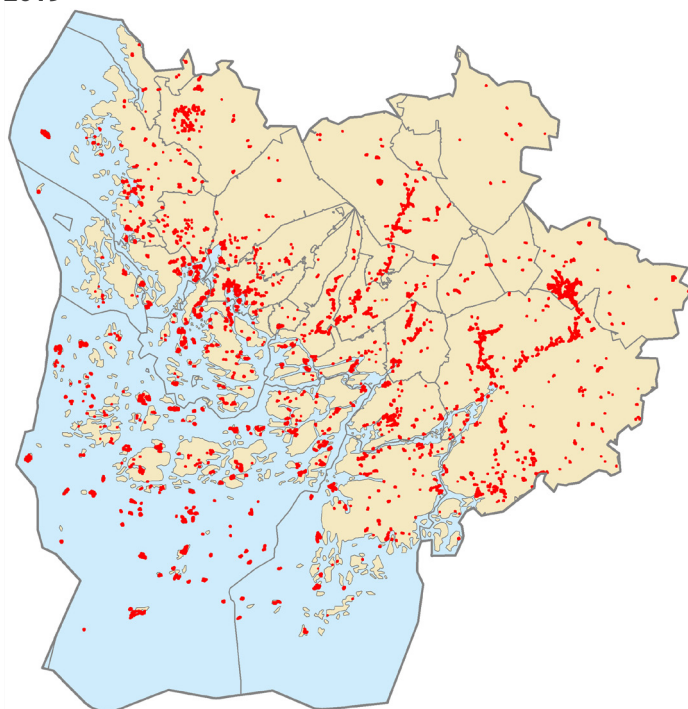
Majoriteten av vårdbiotoperna vårdas genom bete med stöd av avtal om miljöersättningar för jordbruk. Antalet objekt som vårdas har vuxit stadigt under hela 2000-talet. År 2018 omfattades totalt 5 050 hektar vårdbiotoper av miljöersättningsavtal. Endast enstaka objekt vårdas utan stödavtal.

Idag finns det i Egentliga Finland över 1 000 kända vårdbiotopobjekt. Det finns fortfarande ett behov av att inventera naturvärden på nästan 4 000 hektar, största delen på privatägd mark, och målet är att totalt 8 000 hektar vårdbiotoper ska vårdas. För att målet ska uppnås krävs det att finansieringen från stödsystemen för jordbruket hålls på en tillräckligt hög nivå. Möjligheter att återställa nästan enhetliga ängsnätverk finns särskilt i skärgården, ådalarna kring Rekijoki och Pemar å i Somero, liksom ådalarna kring Halikko å och Uskela å i Salo. Att utvidga betet till ännu fler områden underlättas i Egentliga Finland av det glädjande faktum att en del av regionens boskapsgårdar redan specialiserat sig på naturbete.

2000

2019

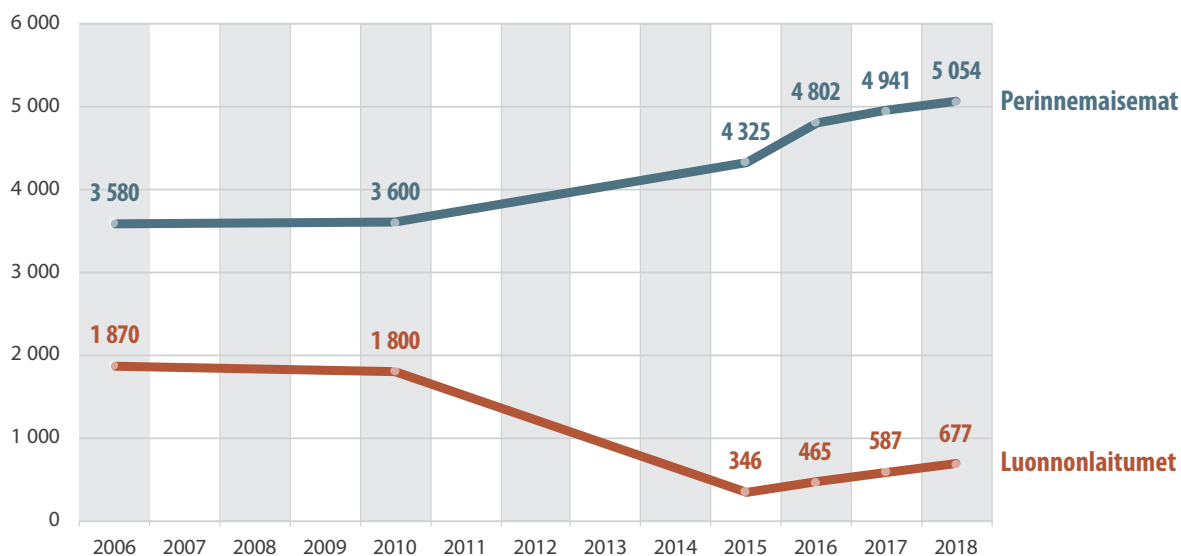
Kuva 5 Inventoidut perinnemaisemat vuonna 2000 ja 2019.

Valtakunnallisessa perinnemaisemien inventoinnissa 1990-luvulla Varsinais-Suomesta löytyi pitkän karjataloushistorian ansiosta 448 perinnemaisemakohdetta, joiden yhteisala oli 3 006 ha. Täydennysinventointien myötä on tullut tietoon runsaasti lisää arvokkaita perinnemaisemia. Inventoituja kohteita on noin 5 000 ha. Kaikkiaan tiedossa olevien kohteiden ala on noin 8 000 hehtaaria.

Figur 5 Inventerade vårdbiotoper år 2000 och 2019.

Vid en rikstäckande inventering av vårdbiotoper på 1990-talet hittades i Egentliga Finland, tack vare landskapets långa historia av boskapsskötsel, 448 vårdbiotopobjekt med en sammanlagd areal på 3 006 ha. Kompletterande inventeringar har gett kännedom om ett stort antal ytterligare värdefulla vårdbiotoper. De inventerade objekten uppgår sammanlagt till cirka 5 000 ha. Totalarealen av kända objekt är cirka 8 000 ha.

Ympäristökorvaussopimuksien hoidettujen perinnemaisemien ja luonnonlaidunten pinta-alan kehitys (ha)

Kuva 6 Ympäristökorvaussopimuksien hoidettujen perinnemaisemien ja luonnonlaidunten pinta-alan kehitys.

Ympäristökorvaussopimuksien hoidettujen perinnemaisemien pinta-ala on yhä kasvava. Luonnonlaitumet eivät 2010-luvulla pääsääntöisesti enää sisällä arvokkaita perinnemaisemia.

Figur 6 Utveckling av arealen av vårdbiotoper och naturbeten som vårdas genom miljöersättningsavtal.

Arealen av vårdbiotoper som vårdas genom miljöersättningsavtal växer fortfarande. På 2010-talet är naturbeten i princip inte längre värdefulla vårdbiotoper.

VEDENALAISEN MERILUONNON ARVOT SAATU ESIIN

VELMU-ohjelmassa (vedenalaisen meriluonnon monimuotoisuuden inventointiohjelma) on kartoitettu Suomen rannikon merialueita vuodesta 2004 asti. Tietoa on kerätty lajistosta ja elinympäristöistä, ja sitä on hyödynnetty vedenalaisen meriluonnon suojelussa ja luonnon ja ihmistoiminnan yhteensovittamisessa. Tätä arvokasta tietoa on hyödynnetty muun muassa meren tila-arviossa, luontotyyppien ja lajien uhanalaisuusarvioissa sekä merialuesuunnittelussa, mm. Saaristomeren ja eteläisen Selkämeren tilannekatsauksessa.

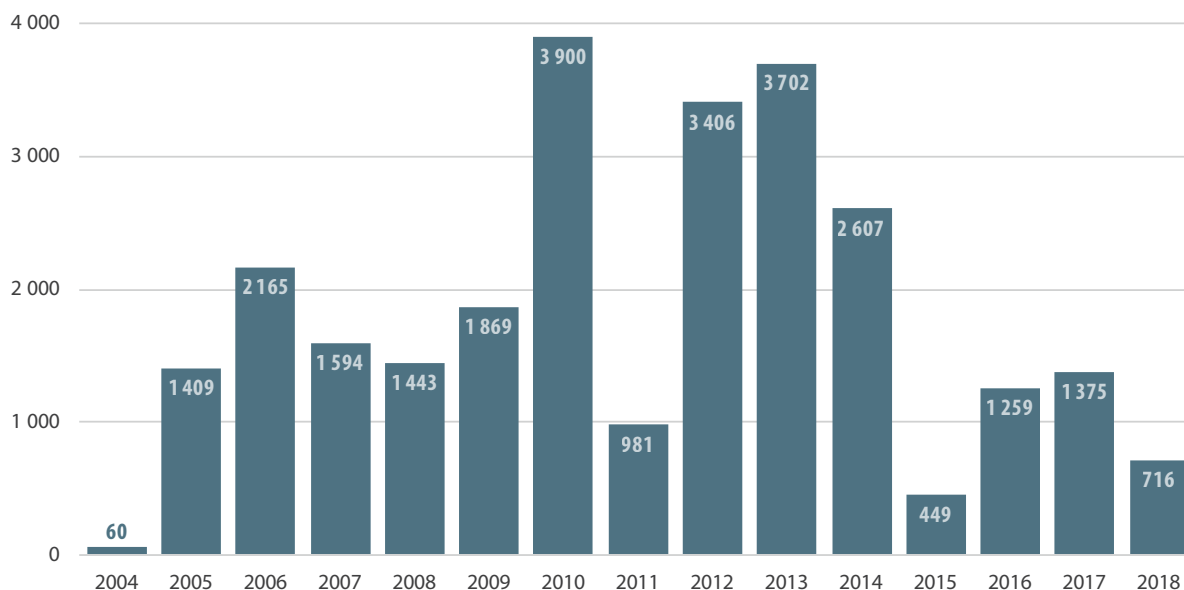
Loppuvuodesta 2019 julkaistaan Suomen ympäristökeskuksen laatiman EMMA-työn tulokset ekologisesti merkittävistä merialueista. Tätä tietoa hyödynnetään merialuesuunnittelussa. Myös Baltic Sea Action Groupin ja Ålandsbankenin yhteishanke Elävä Itämeri käyttää VELMU-ohjelmassa tuotettua tietoa vedenalaisen meriluonnonsuojelun edistämiseen. Hankkeen pilottilue sijoittuu Saaristomerellä Gullkronan alueelle.

UNDERVATTENSMILJÖNS VÄRDEN HAR TAGITS FRAM

I VELMU-programmet (programmet för inventering av den marina undervattensmiljön) har den marina undervattensmiljön karterats längs finska kusten sedan år 2004. Under programmets gång har det samlats omfattande information om undervattensarter och -miljöer. Informationen har utnyttjats i flera olika sammanhang både i frågan om naturskydd och för att samordna naturens behov med mänsklig verksamhet. Den här värdefulla informationen har använts bl.a. i bedömningen av Östersjöns tillstånd, i den nyaste hotbedömningen av naturtyper och arter och i den pågående havsplaneringen, bl.a. i situationsbilden för Skärgårdshavet och södra Bottenhavet.

Ännu under år 2019 publicerar Finlands miljöcentral EMMA-arbetets (arbete kring ekologiskt betydelsefulla havsområden) resultat. Denna information kommer att gagna havsplaneringen. Baltic Sea Action Groups och Ålandsbankens gemensamma projekt "Levande Östersjön" siktar på att utnyttja VELMU-information för att främja skyddet av den marina undervattensmiljön. Projektets pilotområde är Gullkrona i Skärgårdshavet.

VELMU-kartoitusten määrä Varsinais-Suomessa vuosina 2004–2018 (lkm)

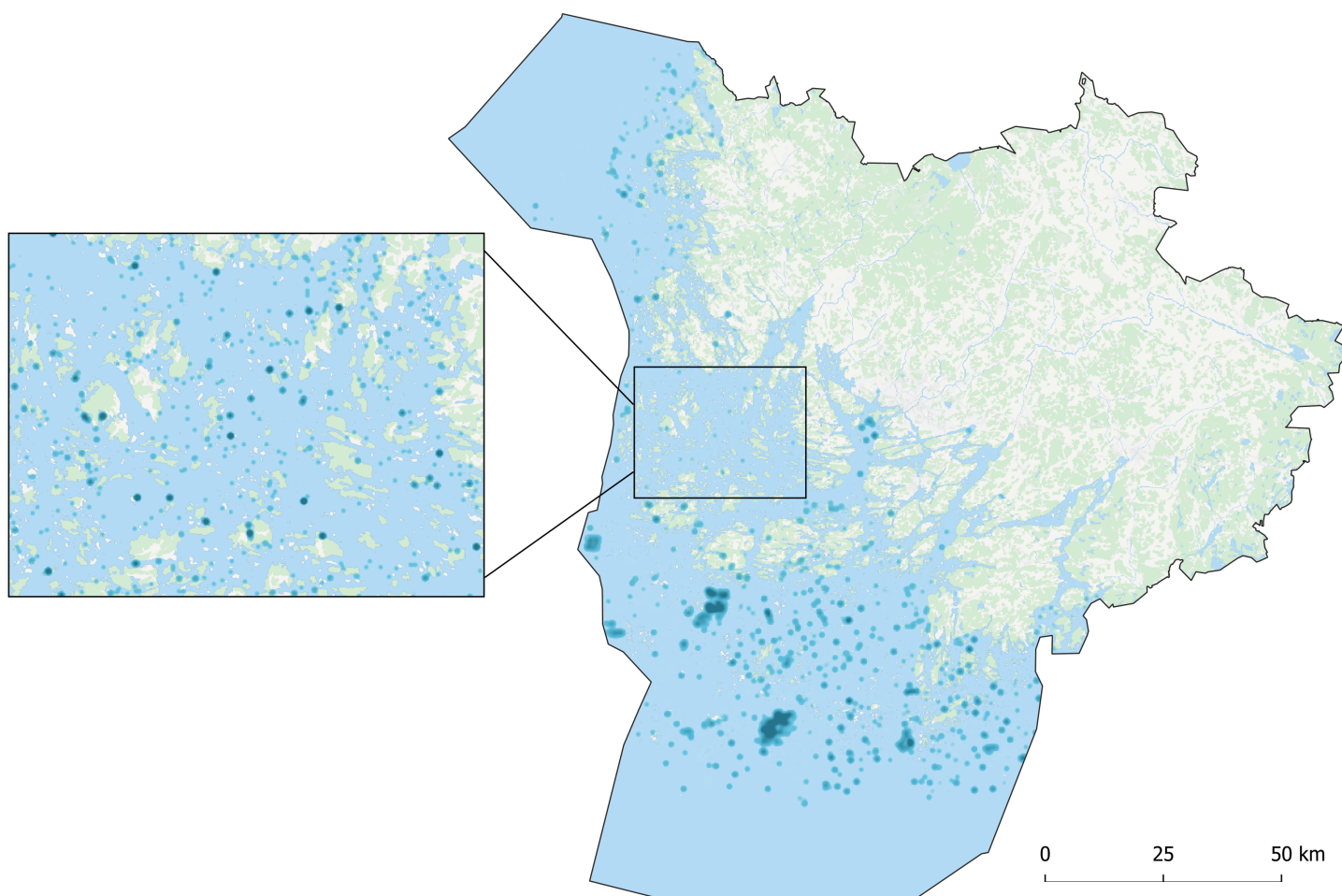

Kuva 7 VELMU-kartoitusten määrä Varsinais-Suomessa.

VELMU-ohjelma on tuottanut vedenalaista luontotietoa 26 935 kartoituspisteeltä Varsinais-Suomessa vuosina 2004–2018. Kartoitukset on toteutettu sukelluksilla, videokuvauksella ja pohjanäytteenotolla. Vuoden 2016 jälkeen kartoituksia on pyritty kohdentamaan luontoarvoiltaan arvokkaimmille alueille.

Figur 7 Andel av VELMU-karteringar i Egentliga Finland.

VELMU-programmet har bidragit till kartläggning av marina områden från 26 935 karteringspunkter i Egentliga Finland under åren 2004–2018. Karteringar har genomförts genom dyk, filmning och bottenprovtagning. Efter år 2016 har det strävt till att fokusera karteringar till områden där det antas förekomma värdefull natur.

Kuva 8 VELMU-ohjelman kartoitukset Varsinais-Suomen alueella 2004–2018.

Kartoituskohteet (26 935 kpl) ovat yleistetty kartaksi, jossa kuvataan kartoituspisteiden tiheyttä. Pienimmät ryhmittymät eivät erotu kartassa. VELMU-kartoituksissa kerätyn tiedon pohjalta on tuotettu useita jalostettuja paikkatietotuotteita, jotka ovat käytettävissä VELMU-karttapalvelussa <http://paikkatieto.ymparisto.fi/VELMU>.

Figur 8 VELMU-programmets karteringar i Egentliga Finland 2004–2018.

Karteringspunkterna (26 935 st) har generaliserats i en karta, som beskriver karteringspunkternas täthet. De mindre klustren syns inte på kartan i den här skalan. Baserat på informationen som samlats i VELMU-programmet har det producerats flera förädlade kartprodukter som är tillgängliga via VELMU-karttjänsten http://paikkatieto.ymparisto.fi/VELMU/index_sve.html.

UHANALAISIA LAJEJA ERITYISESTI SAARISTOALUEILLA

Luonnon monimuotoisuus on uhattuna. Luonnon ihmiselle tuottamia elintärkeitä palveluja ovat kasvien pölytys, makea vesi, puuntuotanto, maaperän muodostuminen ja tulvien sääty. Näiden palveluiden varmistaminen edellyttää luonnon monimuotoisuuden turvaamista. Lajien säilyminen on ihmisen hyvinvoinnin perusta. Lajien elämän edellytys on riittävä erilaisen elinympäristön määrä.

Ekosysteemeissä kasvit ja eläimet ovat monimutkaisessa keskinäisessä riippuvuussuhteessa. Luonnon monimuotoisuuden vähetessä esimerkiksi kasvien pölytys heikkenee ja kasvi tuotanto kärsii. Vuonna 2019 julkaistiin Suomen lajien punainen lista. Lajien uhanalaisuus arvioitiin nyt kolmannen kerran kansainvälisesti vertailukelpoisella, Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) luokituksella ja kriteereillä.

Arvioinnin mukaan joka yhdeksäs Suomen kaikista arvioituista lajeista on uhanalainen. Maassamme on noin 48 000 lajia, joista 22 418 eli 47 % tunnetaan niin hyvin, että niiden uhanalaisuutta on pystytty arvioimaan. Näistä 2 667 lajia eli noin 12 prosenttia arvioitiin uhanalaisiksi.

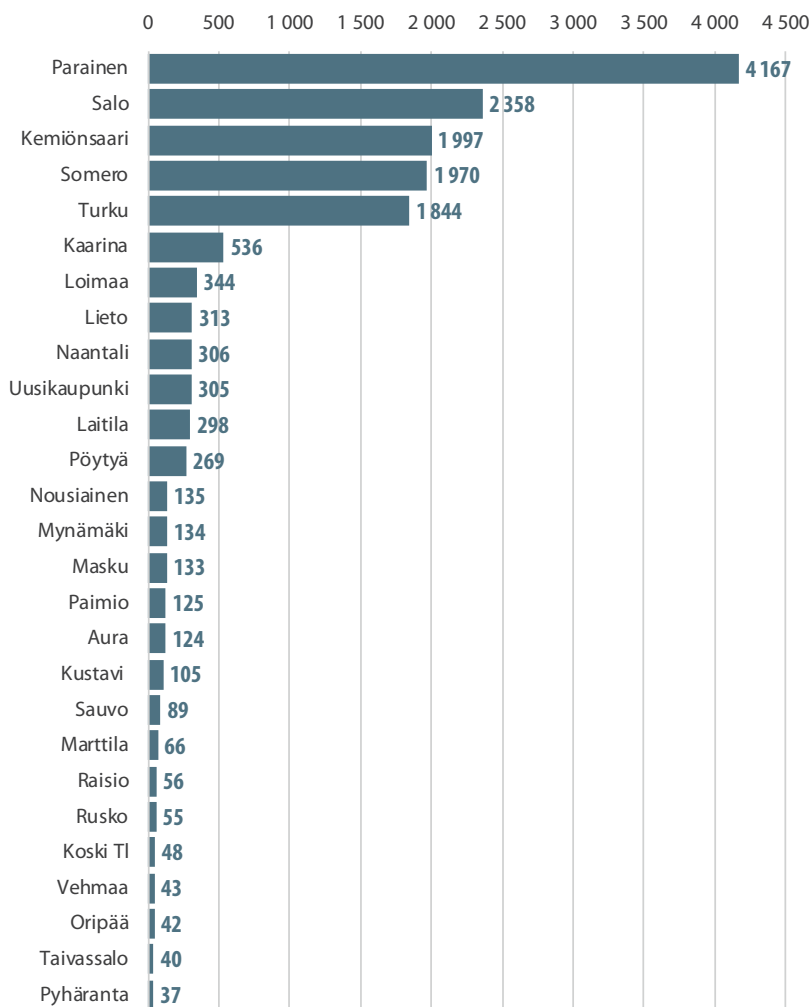
HOTADE ARTER SÄRSKILT I SKÄRGÅRDSOMRÅDEN

Naturens mångfald är hotad. De tjänster som naturen tillhandahåller och som är livsviktiga för människan är pollinering av växter, sötvatten, träproduktion, jordmånsbildning samt reglering av översvämningar. För att trygga dessa tjänster krävs det att vi säkerställer naturens mångfald. Att arter bevaras är grundläggande för människans välmående. Ett tillräckligt antal olika livsmiljöer är en förutsättning för att arterna ska kunna leva.

I ekosystemet befinner sig växter och djur i ett komplext inbördes beroendeförhållande. När naturens mångfald minskar försvagas exempelvis pollineringen av växter, vilket inverkar negativt på växtproduktionen. År 2019 publicerades rödlistan över Finlands arter. Hotnivån för olika arter har nu bedömts för tredje gången med hjälp av internationellt jämförbara kategorier och kriterier från Internationella naturvårdsunionen (IUCN).

Enligt hotbedömningen är var nionde av alla Finlands bedömda arter hotad. I vårt land finns cirka 48 000 arter, varav 22 418 eller 47 % är så väl kända, att hotnivån kunnat bedömas. Bland dessa bedömdes 2 667 arter, eller cirka 12 %, vara hotade.

Uhanalaisten lajien havainnot Varsinais-Suomessa (lkm)

Kuva 9 Uhanalaisten lajien havainnot kunnittain Varsinais-Suomessa.

Ympäristöhallinnon Hertta-tietojärjestelmässä olevat uhanalaisten lajien havainnot. Osa havainnoista perustuu esimerkiksi vanhoihin kirjallisuusviitteisiin ja niiden sijainti voi olla epätarkka.

Figur 9 Observationer av hotade arter i Egentliga Finland kommunvis.

Miljöförvaltningens databas Hertta innehåller observationer av hotade arter. En del av observationerna bygger exempelvis på gamla litteraturreferenser och deras läge kan vara inexakt.

VIERASLAJIEN TORJUNTA ON YHTEINEN ASIAMME

EU:n tai kansallisen vieraslajiasetuksen listalle kuuluvia lajeja ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että laji voi päästä ympäristöön. Kielto perustuu EU:n vieraslajiasetukseen vuodelta 2015 sekä vieraslajilakiin ja asetukseen vuodelta 2019.

Suomessa on laadittu hallintasuunnitelmat haitallisille vieraslajeille. Suunnitelmien avulla kohdennetaan vieraslajien torjunta ensisijaisille torjunta-alueille. Ensimmäiseen torjuntasuunnitelmaan, jonka maa- ja metsätalousministeriö hyväksyi vuonna 2018, sisältyivät mm. jättiputket ja keltamajavankaali. Jättiputket on tarkoitus hävittää Suomesta 20 vuoden kuluessa, ja myös keltamajavankaali hävitetään.

Vuonna 2019 hyväksyttyyn torjuntasuunnitelmaan kuului mm. jättipalsami, jonka torjunta tulee keskittää luonnoltaan arvokkaimmille alueille. Tällaisia ovat suojelualueet ja niiden läheiset alueet, erilaiset rannat, kuten rantalehdot sekä purojen ja jokien varret. Jättipalsamin leviämisen estämiseen tulee kiinnittää erityistä huomiota siellä, missä laji on vielä vähälukuinen.

Yhtä tärkeää kuin vieraslajien konkreettinen hävittäminen on vieraslajeista tiedottaminen sekä vieraskasviainesta sisältävän jätteen ja maa-aineksen vastaanoton ja asianmukaisen käsittelyn saaminen toimivaksi. Nämä onkin nostettu yhdeksi tärkeimmistä torjuntasuunnitelmien tavoitteista.

Tietoa vieraslajeista ja niihin liittyvästä lainsäädännöstä saa keskitetysti portaalista www.vieraslajit.fi. Sivuilta löytyy myös "usein kysytyt kysymykset" -palsta, jonka kautta saa ohjeita, miten toimia käytännön tilanteissa.

BEKÄMPNINGEN AV FRÄMMANDE ARTER ANGÅR OSS ALLA

Arter som finns med i förteckningen i EU:s förordning eller den nationella förordningen om främmande arter får inte hållas, födas upp eller odlas, planteras, sås eller på annat motsvarande sätt behandlas så att de kan komma ut i miljön. Förbudet bygger på EU:s förordning om främmande arter från 2015, samt 2019 års lag och förordning om främmande arter.

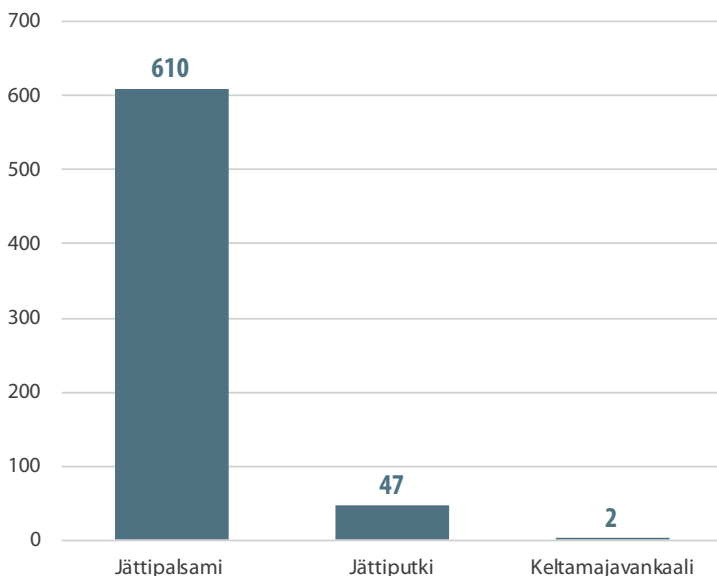
I Finland har man upprättat hanteringsplaner för skadliga främmande arter. Med hjälp av planerna riktas bekämpningen av främmande arter till de främsta bekämpningsområdena. Den första bekämpningsplanen, som godkändes av jord- och skogsbruksministeriet 2018, innehåller bland annat jättefloka och gul skunkkalla. Avsikten är att utrota jättefloka i Finland inom 20 år, och även gul skunkkalla ska utrotas.

Den bekämpningsplan som godkändes 2019 omfattar bland annat jättebalsamin, som ska bekämpas i synnerhet på områden med värdefull natur. Sådana områden är skyddsområden och områden nära dem samt på olika stränder, till exempel vid strandlundar och intill bäckar och åar. För att hindra jättebalsamin från att spridas ska man fästa särskild vikt vid bekämpningen på platser där arten än så länge är fåtalig.

Lika viktigt som att konkret utrota främmande arter är det att informera om främmande arter och arrangera en fungerande mottagning och korrekt hantering av avfall och jord som innehåller material från främmande växter. Dessa har lyfts fram bland de viktigaste målen för bekämpningsplanerna.

Information om främmande arter och relaterad lagstiftning fås i koncentrerad form på portalen www.vieraslajit.fi. Webbplatsen innehåller också en flik med vanliga frågor, där besökaren får anvisningar om hur han eller hon bör gå tillväga i praktiken.

Ilmoitetut vieraslajihavainnot Varsinais-Suomessa (lkm)

Kuva 10 Vieraslajihavainnot Varsinais-Suomessa.

Suomen lajitietokeskuksen aineistossa on yhteensä 659 vieraslajihavaintoa merkittynä Varsinais-Suomen alueelle. Lukumäärä ei kuitenkaan tarkoita, että tässä olisi kaikki esiintymispaikat vaan ainoastaan ilmoitetut. Vieraslajihavaintoja voi ilmoittaa vieraslajiportaaliin www.vieraslajit.fi.

Figur 10 Observationer av främmande arter i Egentliga Finland.

Finlands Artdatabasens material innehåller sammanlagt 659 observationer av främmande arter som antecknats för området Egentliga Finland. Siffran utgör dock inte antalet förekomstplatser, utan endast de förekomstplatser som anmälts. Observationer av främmande arter kan anmälas på portalen för främmande arter www.vieraslajit.fi.

Varsinais-Suomen työllisyystilanne on parantunut nopeasti vuodesta 2015 alkaen. Vuoden 2019 aikana työllisyyden kasvuvauhti on kuitenkin taantunut, ja työllisyysasteen kasvun trendi on hidastunut selvästi. Vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä Varsinais-Suomen työllisyysasteen trendi oli 73,4 %. Vuoden 2015 tasoon verrattuna työllisten määrä maakunnassa on kuitenkin kasvanut noin 20 000:lla, eli selvästi enemmän kuin esimerkiksi Pirkanmaalla tai Pohjois-pohjanmaalla.

Työllisyyskehityksen taantumista huolimatta työttömyyden lasku on jatkunut Varsinais-Suomessa nopeana. Syyskuussa 2019 maakunnan työttömyysprosentti oli 7,9, mikä oli ensimmäistä kertaa mittaushistoriassa alempi kuin Uudellamaalla. Työttömyysasteen vuosimuutoksella mitattuna Varsinais-Suomi erottuu muista maakunnista selvästi muita nopeammalla työttömyyden laskuvauhdilla. Koko maan tasolla työttömyyden lasku näyttää käytännössä pysähtyneen kuluvan vuoden aikana.

Työttömyys on laskenut ennen kaikkea Turun seudulla, jossa työttömyysasteen laskun trendikehityksessä ei ole tapahtunut sanottavaa hidastumista. Sen sijaan muissa seutukunnissa työttömyyskehityksen lasku on hidastunut selvästi, vaikka useimmilla seuduilla kehitys on yhä selvästi laskeva. Vakka-Suomessa on kuitenkin viitteitä työttömyyskehityksen aallonpohjan ohittamisesta, sillä vaikka seudun työttömyysaste oli syyskuussa yhä alemmalla tasolla kuin vuosi sitten, näyttää kehitystrendi kääntyneen jo aavistuksen nousuun.

Työttömyyskehitystä vastaava trendi näkyy myös uusien avoimien työpaikkojen määrän kehityksessä. Turun seudulla avoimien työpaikkojen määrä kasvaa nopeasti, ja vuositasolla seudulla oli syyskuussa jo yli 50 000 työpaikkaa haettavana. Muilla seuduilla avoimien työpaikkojen kehitys oli tasaisempaa. Vakka-Suomessa oli yhä toiseksi eniten uusia avoimia työpaikkoja, mutta ero Salon seutuun on kuroutumassa umpeen.

Erityisesti Turun seudulla työttömyys siis laskee nopeasti ja työvoiman kysyntä on jatkunut kiivaana. Tässä valossa työllisyysasteen kasvun hidastuminen herättää kysymyksiä. Työllisten määrään vaikuttaa työmarkkinatilanteen lisäksi myös työikäisen väestön määrä. Jos eläkkeelle jää enemmän ihmisiä kuin mitä nuoria tulee työmarkkinoille, ei työllisten määrä voi kasvaa ilman työikäisten muuttoa alueelle.

Myös työllisyysasteen mittaustapa voi vaikuttaa työllisyysasteen trendin tulkintaan. Koska työllisyyttä mitataan kyselytutkimuksella toisin kuin rekisteritietoon pohjautuvaa työttömyyttä, voi maakunnittaisissa tiedoissa olla pienestä otoskoosta johtuvaa tilastovirhettä. Pienikin tilastovirhe voi johtaa trendikäyrän laskennassa uusimpien arvojen liian voimakkaaseen nousuun tai laskuun. Tämä otosharha poistuu asteittain uusien tilastopäivitysten tultua, joten vuoden vaihteen jälkeen saadaan tarkempi kuva maakunnan työllisyyskehityksen sunnasta.

Syssäättningsläget i Egentliga Finland har förbättrats snabbt sedan 2015. Ökningen av syssäättningen har dock avtagit under 2019, och trenden för syssäättningsgradens positiva utveckling har blivit betydligt långsammare. Under tredje kvartalet 2019 var trenden för syssäättningsgraden i Egentliga Finland 73,4 %. Jämfört med nivån år 2015 har dock antalet syssäättningsgraden i landskapet vuxit med cirka 20 000 personer, det vill säga betydligt mer än i till exempel Birkaland eller Norra Österbotten.

Trots att syssäättningsutvecklingen avtagit har arbetslösheten fortsatt att minska snabbt i Egentliga Finland. I september 2019 låg arbetslöshetsprocenten i landskapet på 7,9, vilket för första gången i mätningens historia är lägre än i Nyland. Mätt i arbetslöshetsgradens årsförändring skiljer sig Egentliga Finland från övriga landskap, genom att arbetslösheten sjunker betydligt snabbare. På hela landets nivå verkar minskningen av arbetslösheten i praktiken ha stannat av under innevarande år.

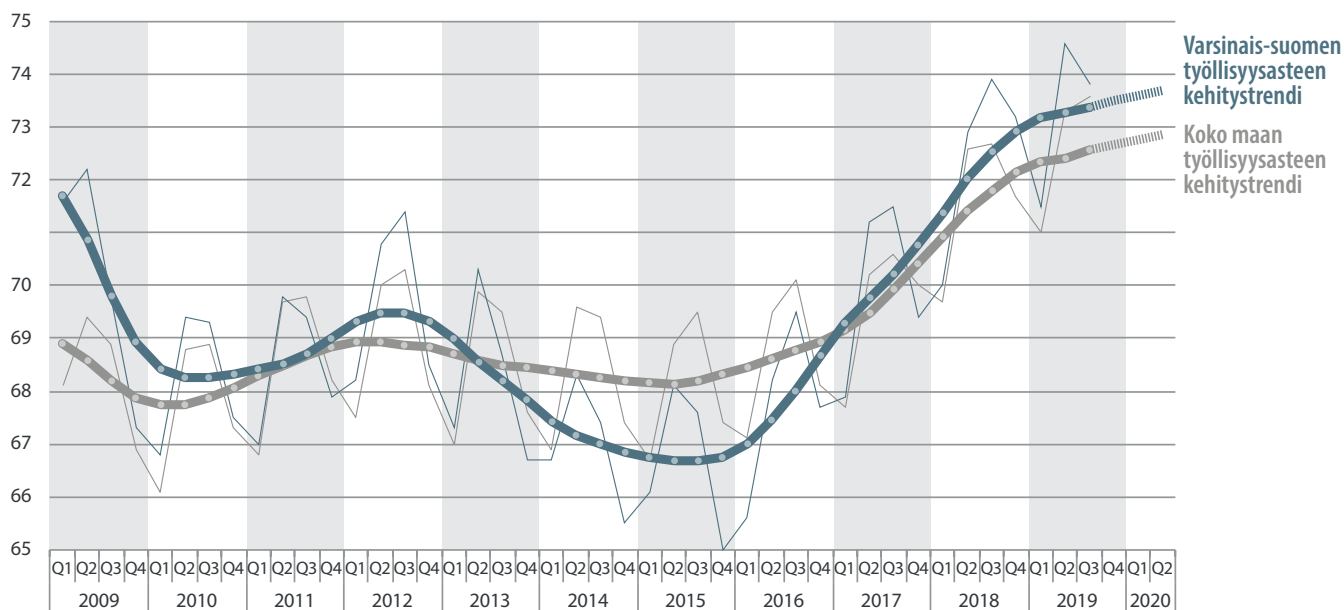
Arbetslösheten har minskat särskilt i Åboregionen, där det inte skett någon nämnvärd avmattning i trendutvecklingen för minskningen av arbetslöshetsgraden. Däremot har arbetslöshetens minskning i andra regionkommuner blivit betydligt långsammare, fastän utvecklingen i vissa regioner fortfarande är klart nedåtgående. I Nystadsregionen finns det dock tecken på att arbetslöshetsutvecklingen inte längre ligger på lägsta nivå, för fastän regionens arbetslöshetsgrad i september var på ännu lägre nivå än för ett år sedan, verkar utvecklingstrenden redan ha börjat stiga något.

Trenden som motsvarar arbetslöshetens utveckling återspeglas också i utvecklingen av antalet nya lediga arbetsplatser. I Åboregionen ökar antalet lediga arbetsplatser snabbt, och på årsnivå fanns det i regionen i september redan över 50 000 lediga arbetsplatser. Utvecklingen av antalet nya lediga arbetsplatser var jämnare i övriga regioner. Nystadsregionen hade fortfarande näst flest nya lediga arbetsplatser, men skillnaden mot Saloregionen håller på att minska.

Särskilt i Åboregionen sjunker arbetslösheten alltså snabbt, och efterfrågan på arbetskraft har förblivit stor. Att syssäättningsgradens ökning mattats av väcker därför frågor. Antalet syssäättningsgraden påverkas, utöver av marknadsläget, också av antalet människor i arbetsför ålder. Om antalet människor som går i pension är större än antalet unga som inträder på arbetsmarknaden, kan antalet syssäättningsgraden inte växa utan att personer i arbetsför ålder flyttar till området.

Även den metod som använts för att mäta syssäättningsgraden kan påverka tolkningen av syssäättningsgradens trend. Efter som syssäättningsgraden mäts genom en enkätundersökning, till skillnad från arbetslöshet som mäts utgående från registeruppgifter, kan det i landskapsspecifika uppgifter förekomma statistiska fel som beror på den ringa urvalsstorleken. Till och med ett litet statistiskt fel kan vid beräkning av trendkurvan leda till att nya värden stiger eller sjunker för kraftigt. Denna urvalsskevhet avlägsnas gradvis när nya statistikuppdateringar görs, så efter årsskiftet fås en mer exakt bild av hur syssäättningsgraden utvecklas i landskapet.

Työllisyysasteen kehitys (% , 15–64-vuotiaat, kehityksen suunta katkoviivalla)

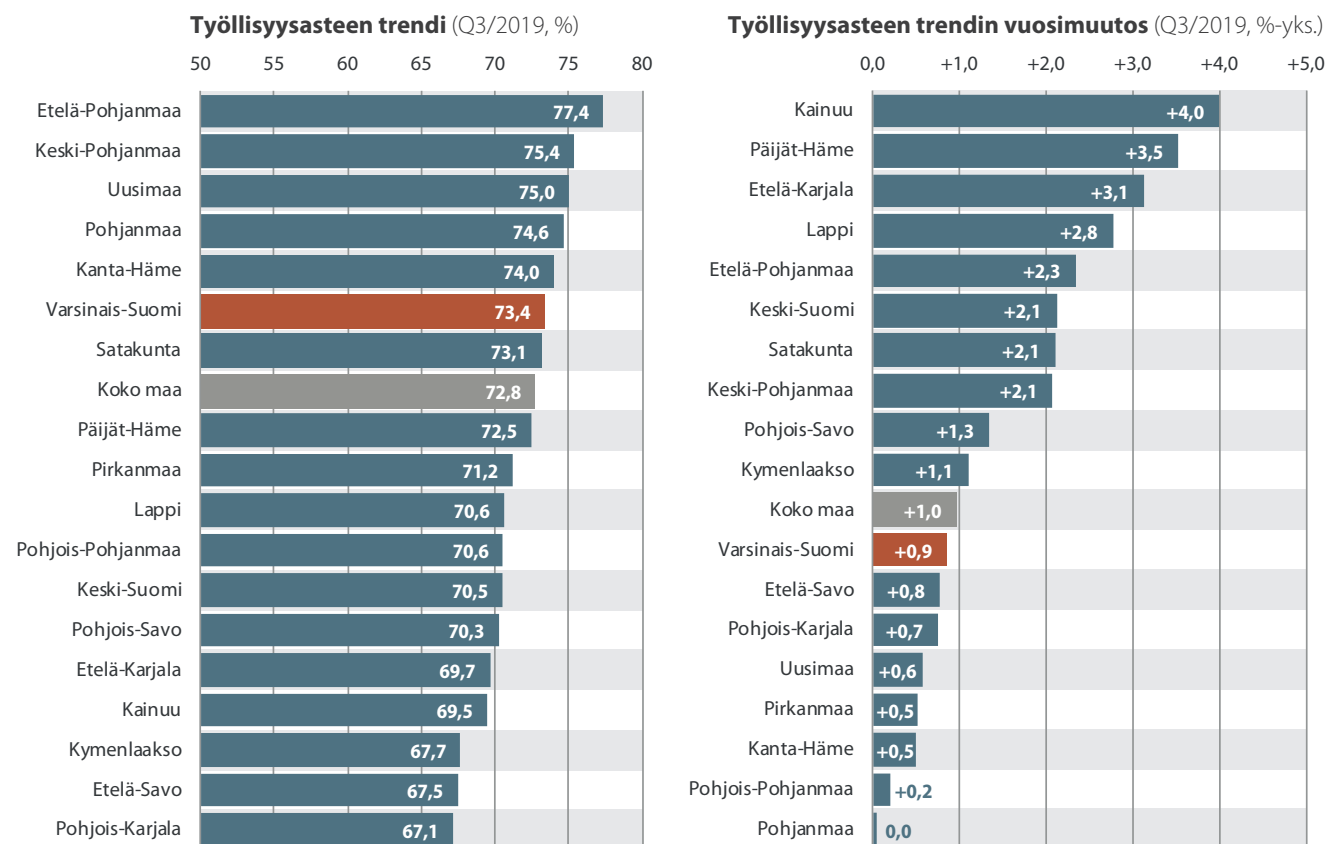
Kuva 11 Varsinais-Suomen ja koko maan työllisyysasteen trendikehitys.

Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Figur 11 Trendutvecklingen för sysselsättningsgraden för Egentliga Finland och hela landet.

Strecket med fetstil beskriver den säsongutjämnade sysselsättningsgraden och det tunna strecket den ursprungliga tidsserien.

Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning.

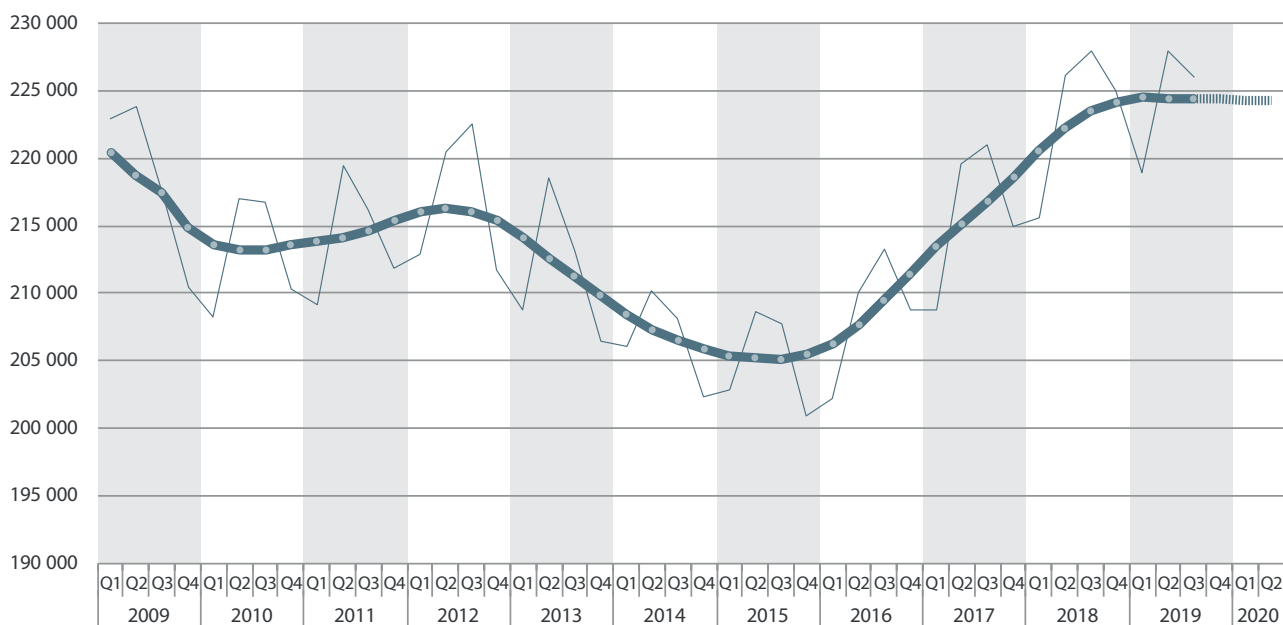
Kuva 12 Työllisyysasteen trendi vuoden 2019 kolmennella neljänneksellä ja työllisyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus. Muita lyhyemmän aikasarjan vuosi seuraavien maakuntien tiedot on laskettu 12 kk liukuvin keskiarvoina: Kanta-Häme, Päijät-Häme, Kymenlaakso, Etelä-Karjala, Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa.

Figur 12 Trenden för sysselsättningsgraden under det tredje kvartalet år 2019 och förändringen i sysselsättningsgraden jämfört med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning. På grund av en kortare tidsserie än andra har följande landskaps uppgifter räknats som glidande medelvärden för 12 månader: Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Kymmenedalen, Södra Karelen, Österbotten, Mellersta Österbotten.

Työllisten määrän kehitys Varsinais-Suomessa (henkilöä, kehityksen suunta katkoviivalla)

Kuva 13 Työllisten määrän kehitystrendi Varsinais-Suomessa.

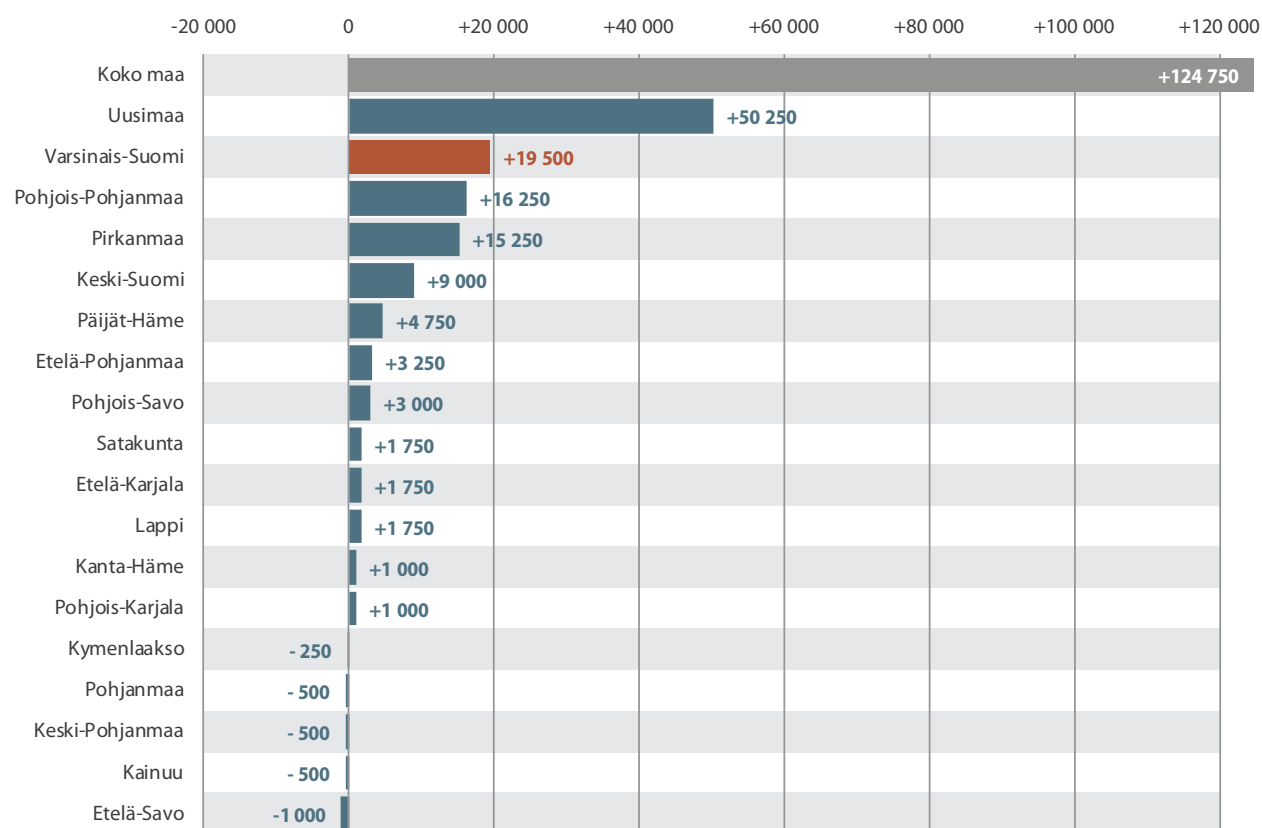
Paksu viiva kuvaa työllisyysasteen kausitasoitettua ja ohut viiva alkuperäistä aikasarjaa. Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Figur 13 Utvecklingstrend för antalet sysselsatta i Egentliga Finland.

Streckat med fetstil beskriver den säsongutjämnade sysselsättningsgraden och det tunna strecket den ursprungliga tidsserien.

Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning.

Työllisten määrän muutos vuoden 2015 tasoon verrattuna (Q3/2019 vuosikeskiarvo, henkilöä)

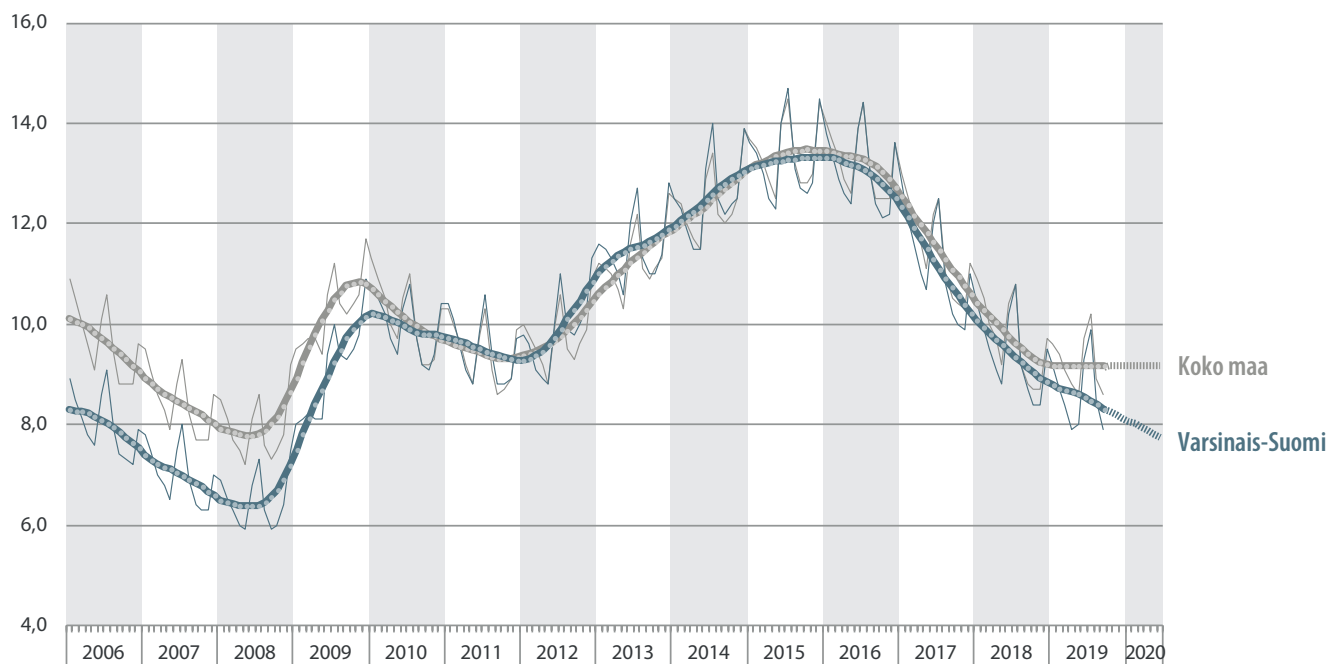
Kuva 14 Työllisten määrän muutos vuoden 2019 kolmannella neljänneksellä vuoden 2015 keskitasoon verrattuna.

Tietolähde: Tilastokeskus, työvoimatutkimus.

Figur 14 Förändringen av antalet sysselsatta under tredje kvartalet 2019 jämfört med medelnivån 2015.

Informationskälla: Statistikcentralen, arbetskraftsundersökning.

Työttömyysasteen trendin kehitys Varsinais-Suomessa ja koko maassa (% , kehityksen suunta katkoviivalla)

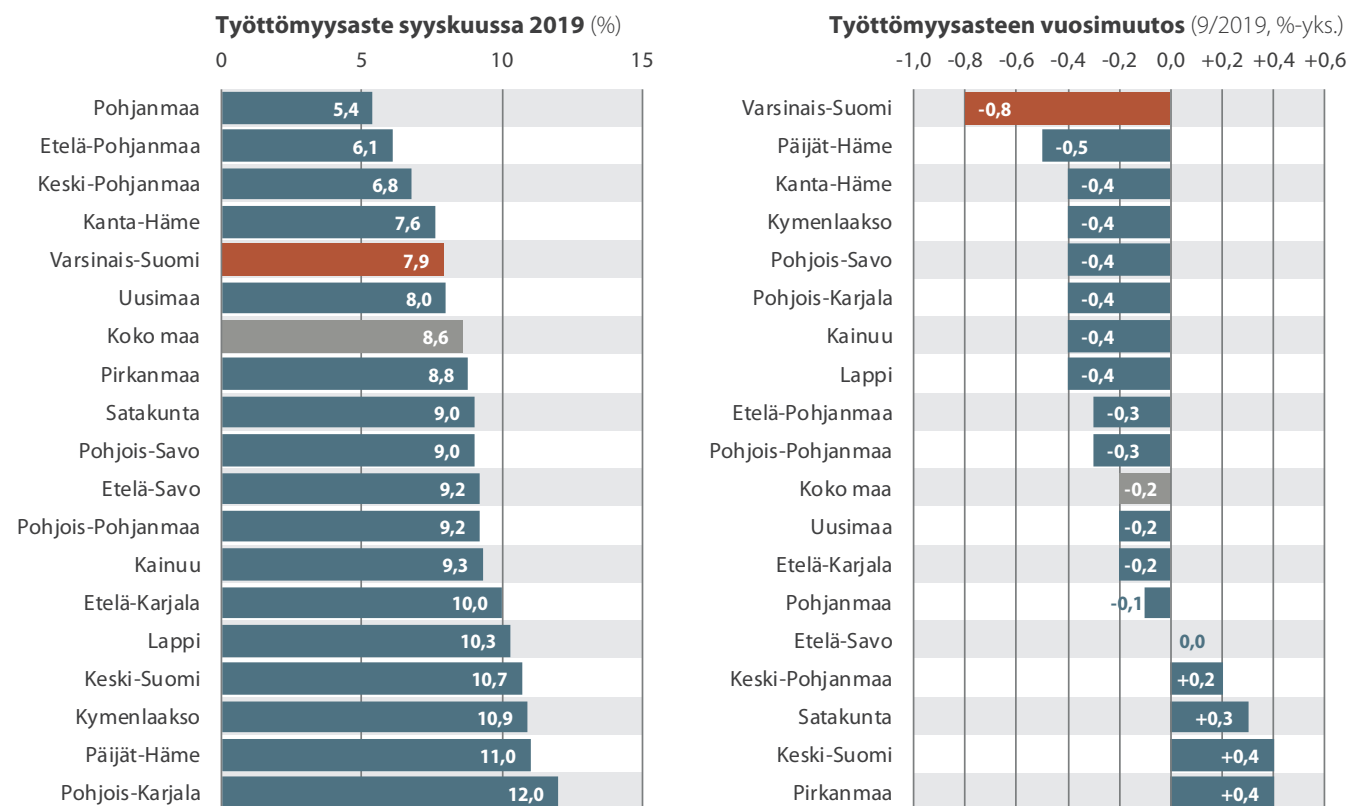

Kuva 15 Varsinais-Suomen ja koko maan työttömyysasteen kehitys.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 15 Utvecklingen av arbetslöshetsgraden i Egentliga Finland och i hela Finland.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

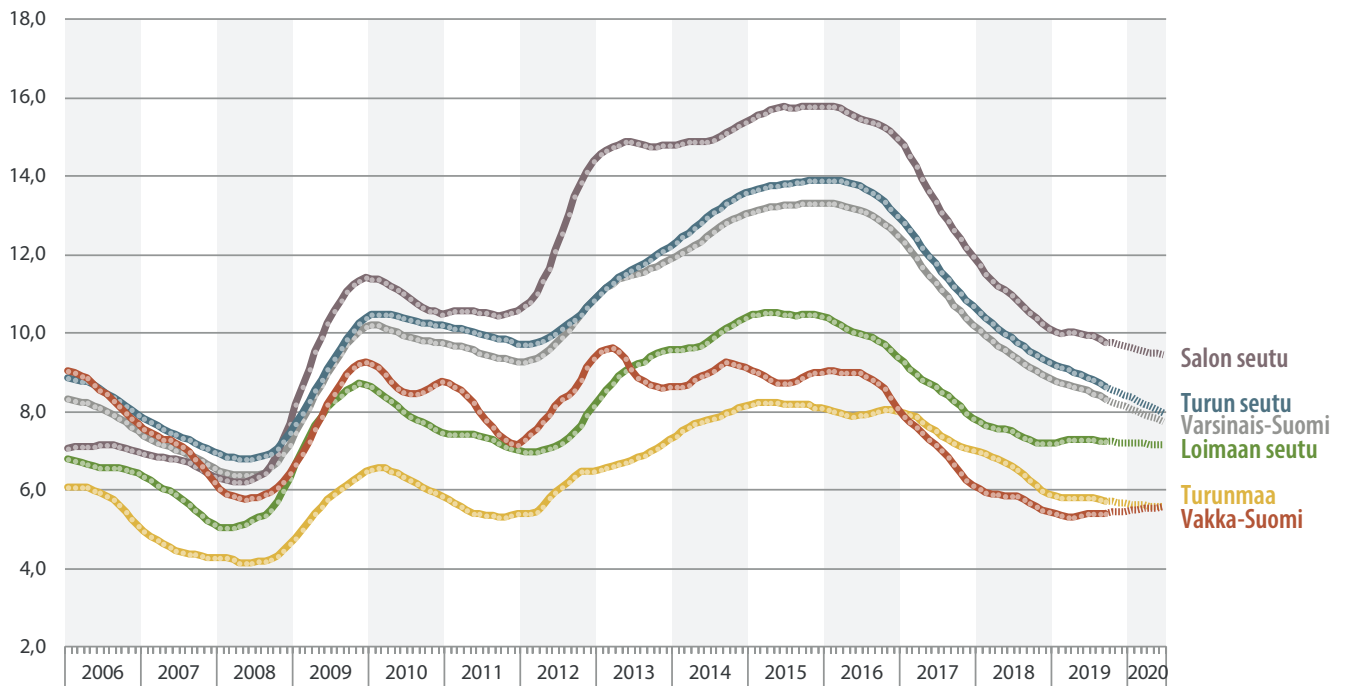
Kuva 16 Manner-Suomen maakuntien työttömyysaste syyskuun 2019 lopussa ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 16 Arbetslöshetsgraden för landskapen i Fasta Finland i slutet av september 2019 och den förändrade arbetslöshetsgraden i jämförelse med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

Työttömyysasteen trendin kehitys Varsinais-Suomessa (% , kehityksen suunta katkoviivalla)

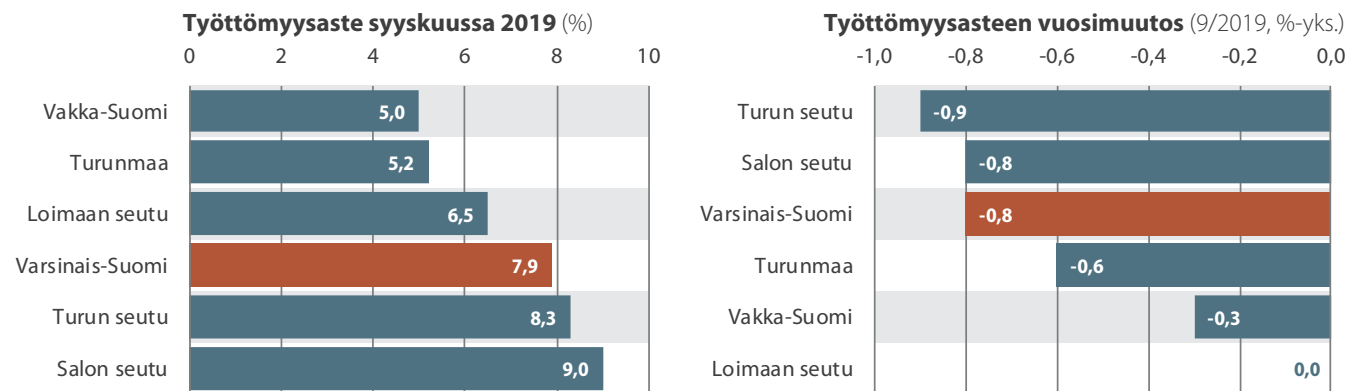

Kuva 17 Varsinais-Suomen seutukuntien työttömyysasteen trendikehitys.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 17 Trendutvecklingen av arbetslöshetsgraden i Egentliga Finlands regionkommuner.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

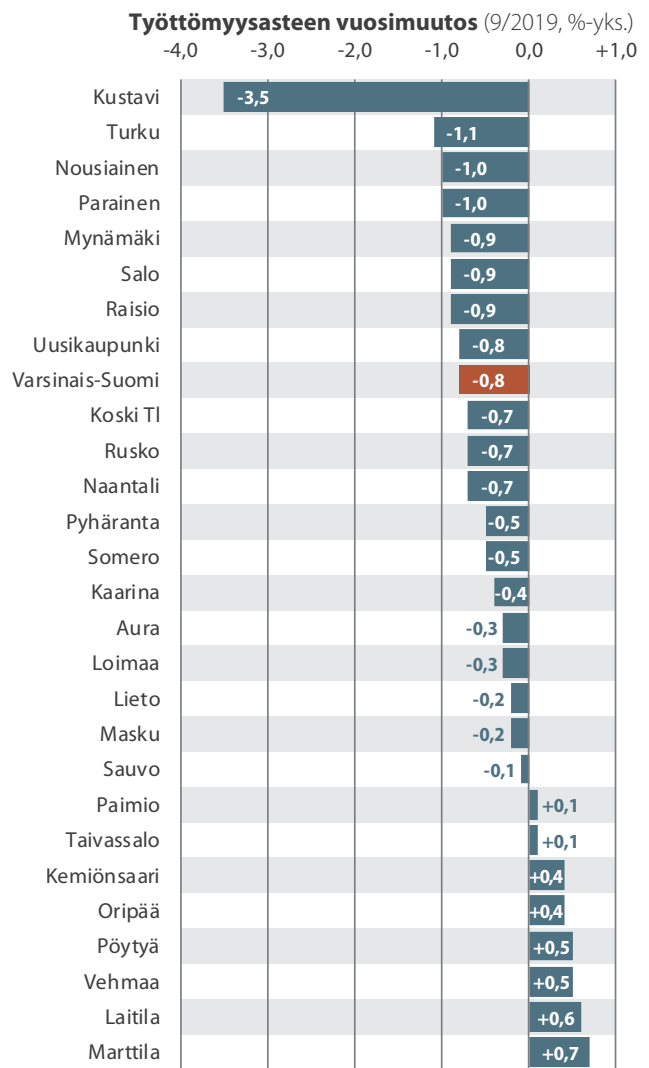
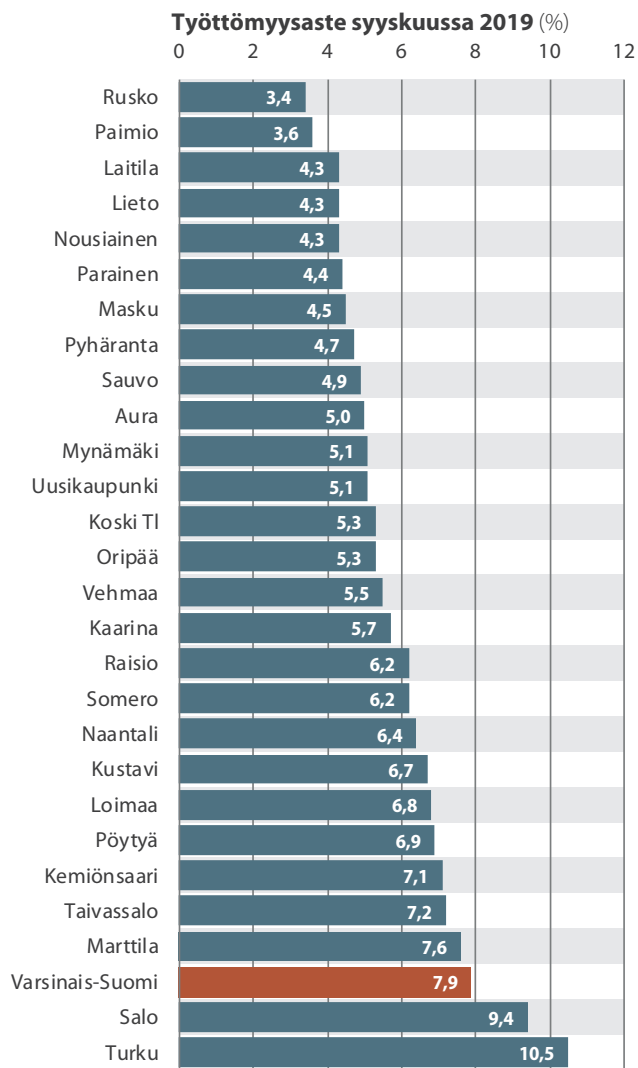

Kuva 18 Varsinais-Suomen seutukuntien työttömyysaste syyskuun 2019 lopussa ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 18 Arbetslöshetsgraden för Egentliga Finlands regionkommuner i slutet av september 2019 och den förändrade arbetslöshetsgraden i jämförelse med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

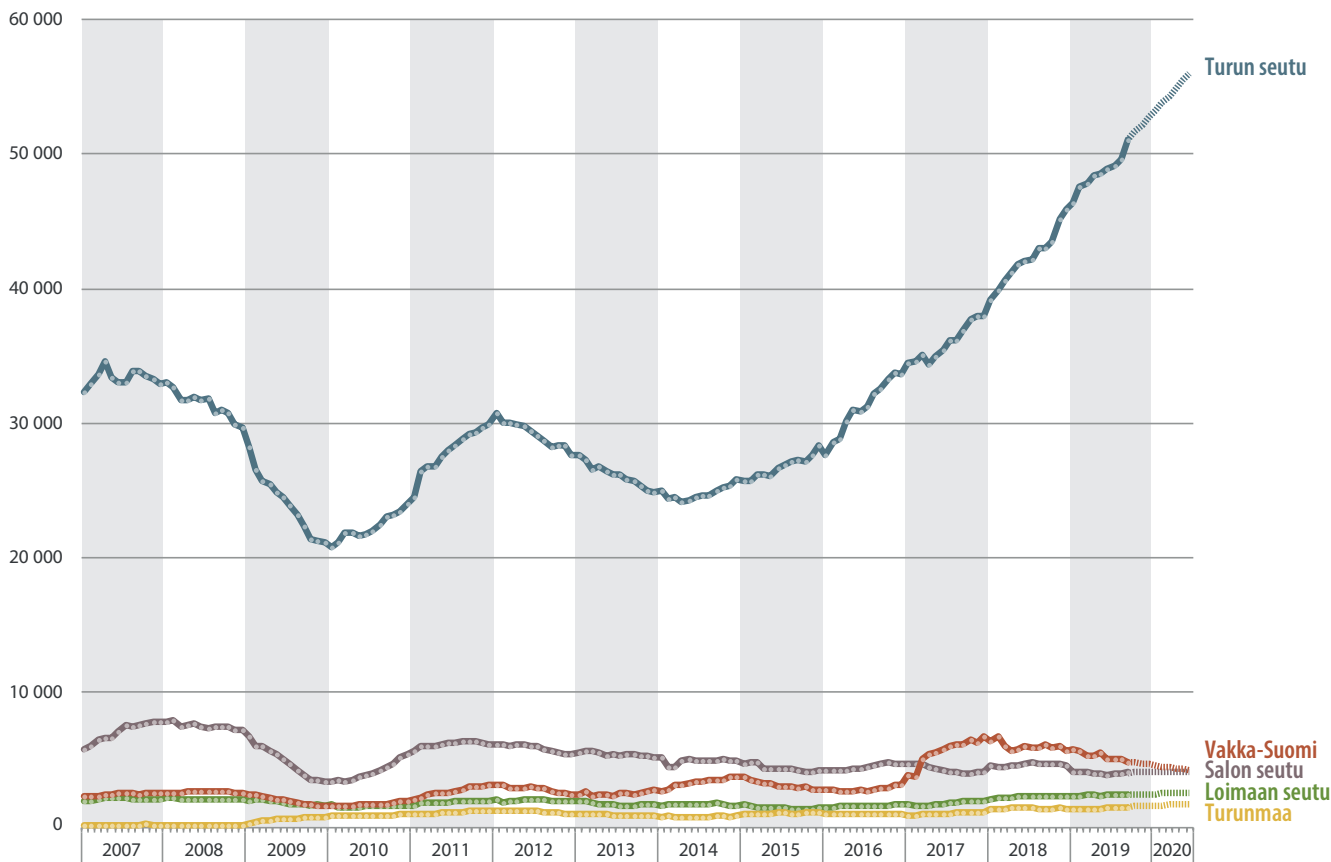
Kuva 19 Varsinais-Suomen kuntien työttömyysaste syyskuun 2019 lopussa ja työttömyysasteen muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 19 Förändringen av arbetslöshetsgraden för Egentliga Finland i slutet av september 2019 och den förändrade arbetslöshetsgraden i jämförelse med motsvarande tidpunkt året innan.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumman kehitys Varsinais-Suomessa (lkm, kehityksen suunta katkoviivalla)

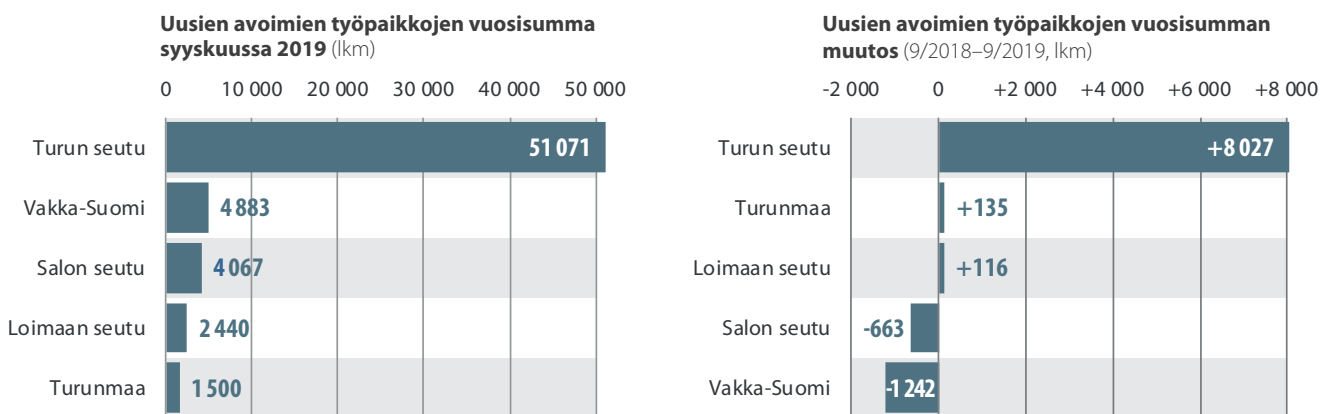

Kuva 20 Uusien avoimien työpaikkojen määrän kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 20 Utvecklingen av antalet nya lediga arbetsplatser i Egentliga Finland.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

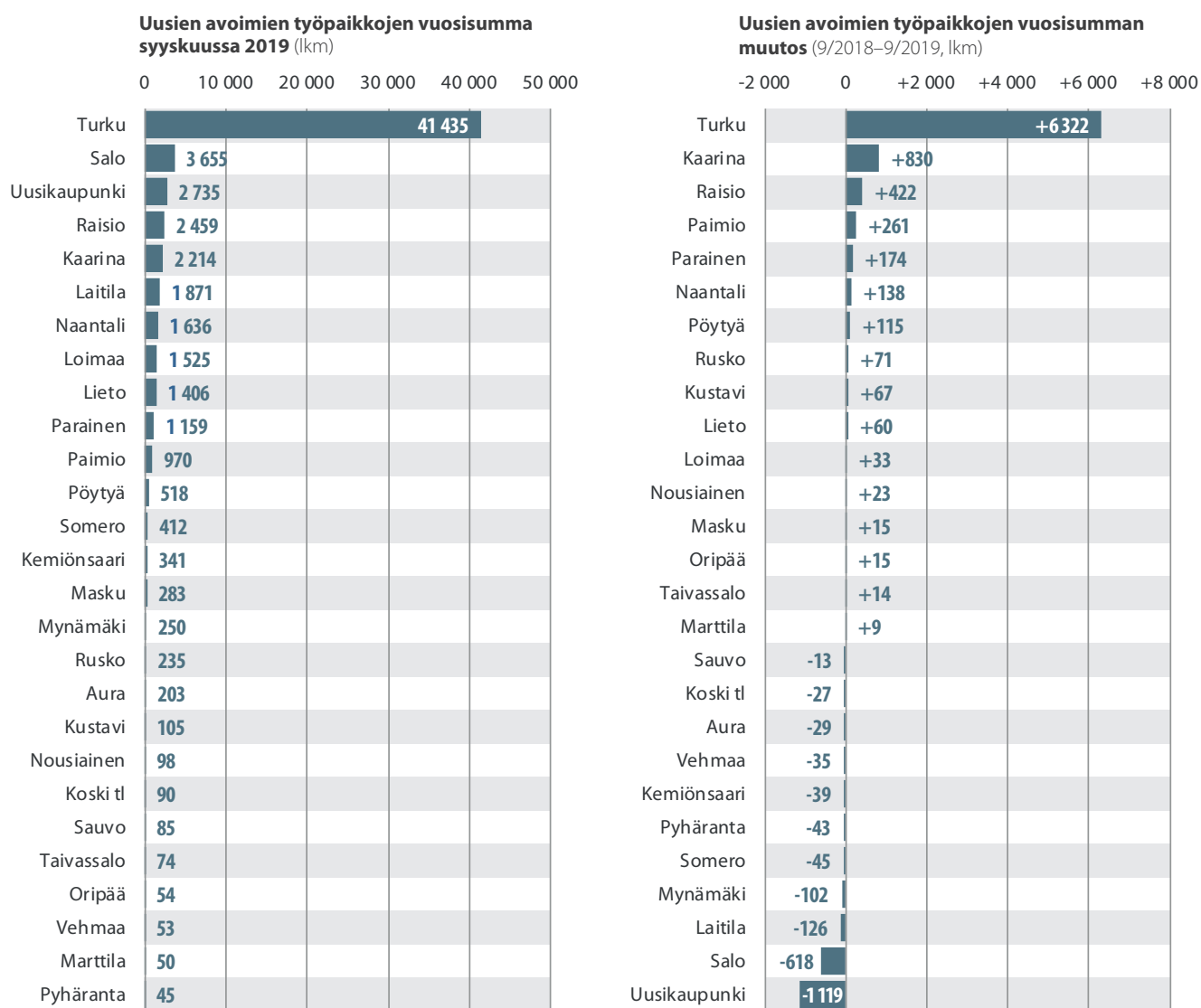

Kuva 21 Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumma syyskuussa 2019 ja vuosisumman muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan.

Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 21 Årsumman av nya lediga arbetsplatser i september 2019 och årsummans förändring jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år.

Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

Kuva 22 Uusien avoimien työpaikkojen vuosisumma syyskuussa 2019 ja vuosisumman muutos verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Tietolähde: Työ- ja elinkeinoministeriö, työnvälitystilasto.

Figur 22 Årsumman av nya lediga arbetsplatser i september 2019 och årssummans förändring jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år. Informationskälla: Arbets- och näringsministeriet, arbetsförmedlingsstatistiken.

MAAKUNNAN MUUTTOVOITTO TURUN SEUDUN VETOVOIMAN VARASSA

Varsinais-Suomessa asui syyskuun 2019 lopussa 479 696 ihmistä, mikä oli 1 262 asukasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Maakunnan väestönkasvu on vaihdellut viime vuosina melko voimakkaasti. Vuonna 2017 väestö kasvoi nopeasti, mutta seuraavana vuonna väestönkasvu alkoi hidastua painuen vuoden 2019 alussa jopa alle tuhannen uuden asukkaan rajan. Kuluvin vuoden aikana Varsinais-Suomen asukasluvun kasvu on taas hieman nopeutunut.

Varsinais-Suomen väestönkasvu johtuu yksinomaan muuttovoitosta, sillä maakunnassa syntyy vuositasolla noin tuhat ihmistä vähemmän kuin kuolee. Varsinais-Suomi saa muuttovoittoa sekä kotimaasta että ulkomailta suurin piirtein saman verran, ja kuluvin vuoden aikana muuttovoitto kummastakin on ollut hienoisessa kasvussa. Muuttovoitto on myös tulevaisuudessa ainoa tapa Varsinais-Suomen väestönkasvun ylläpitämiseksi, sillä Tilastokeskuksen tuoreen väestöennusteen mukaan syntyvyyden laskusta johtuva luonnollisen väestömuutoksen pieneneminen syvenee tulevaisuudessa.

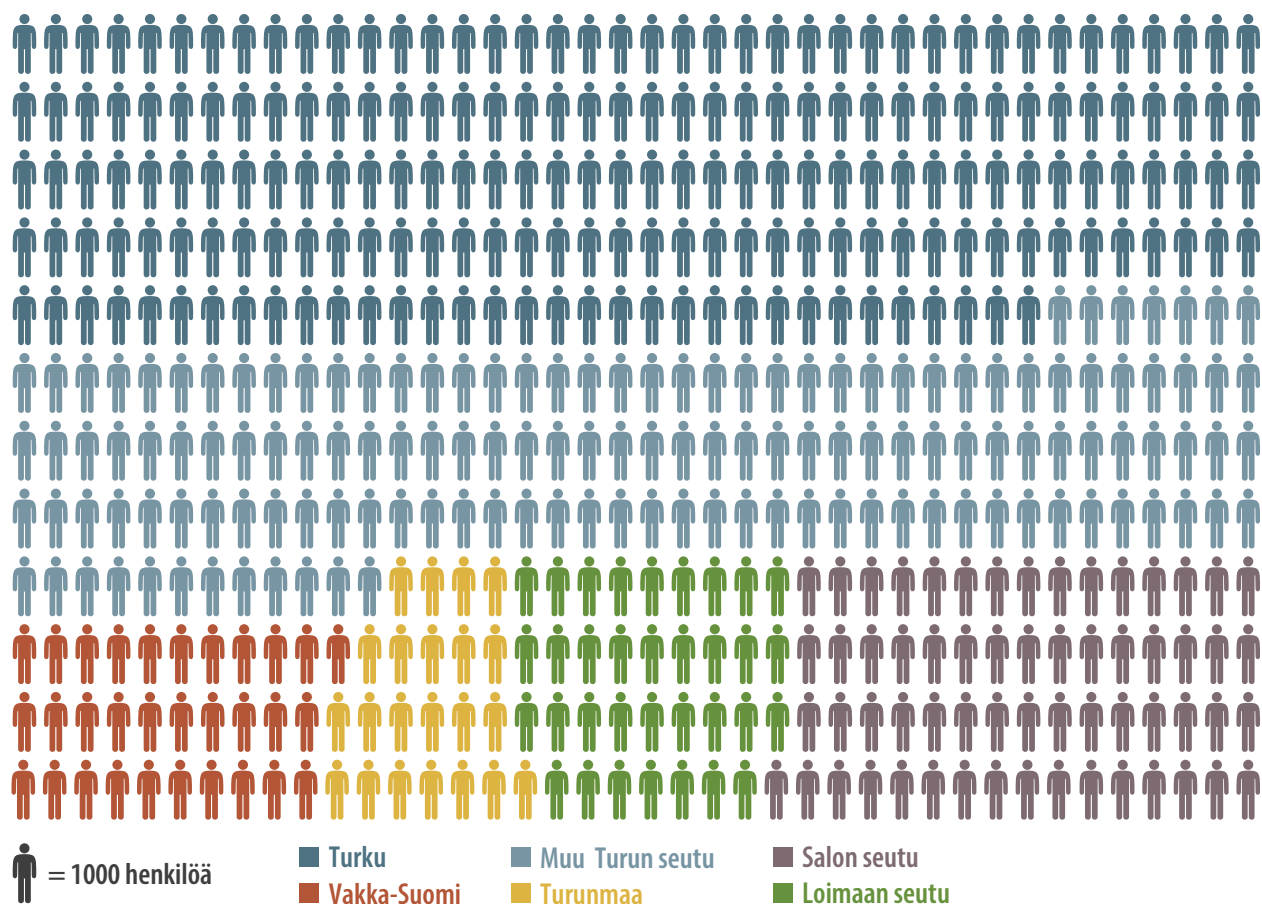
Varsinais-Suomen muuttovetovoima on vahvasti jakautunut. Vaikka kaikki seutukunnat saavat muuttovoittoa ulkomailta ja Turun seutu vetää uusia asukkaita myös kotimaasta, ovat muut seutukunnat maan sisäisessä muuttoliikkeessä muuttotappioalueita. Turunmaalla maan sisäinen nettomuutto on kuitenkin kääntynyt kasvuun ja on jo melkein muuttovoiton puolella. Myös Salon seudulla pitkään jatkunut muuttotappion voimistuminen näyttää hidastuneen kuluvin vuoden aikana. Sen sijaan Vakka-Suomessa vuoden 2017 lopun voimakas muuttovoitto jäi tilapäiseksi, ja seudun väestökehitys on palannut Valmet Automotiven massarekrytointeja edeltäneelle tasolle.

LANDSKAPETS INFLYTTNINGSÖVERSKOTT BEROR PÅ ÅBOREGIONENS DRAGNINGSKRAFT

I slutet av september 2019 bodde 479 696 människor i Egentliga Finland, vilket var 1 262 fler invånare än ett år tidigare. Landskapets befolkningstillväxt har varierat tämligen kraftigt under de senaste åren. År 2017 ökade befolkningen snabbt, men följande år började befolkningstillväxten mattas av och understeg i början av 2019 rentav gränsen på 1 000 nya invånare. Under innevarande år har ökningen av Egentliga Finlands invånarantal än en gång snabbats upp en aning.

Befolkningstillväxten i Egentliga Finland är helt och hållet en följd av inflyttningsöverskottet, eftersom antalet födda på årsnivå är ungefär 1 000 färre än antalet avlidna. Egentliga Finlands inflyttningsöverskott kommer i ungefär lika stor utsträckning från utlandet som från andra delar av landet, och under innevarande år har inflyttningsöverskottet från bådadera ökat något. Också i framtiden kommer inflyttningsöverskott att vara det enda sättet att upprätthålla befolkningstillväxten i Egentliga Finland, för den naturliga minskningen av befolkningsförändringen, som följer på den sjunkande nativiteten, kommer enligt Statistikcentralens färskaste befolkningsprognos att tillta i framtiden.

Egentliga Finlands dragningskraft är starkt splittrad. Fastän alla regionkommuner får ett inflyttningsöverskott från utlandet och Åboregionen attraherar nya invånare också från övriga Finland, karakteriseras övriga regionkommuner av utflyttningsöverskott i migrationen inom landet. I Åboland har nettomigrationen inom landet dock börjat öka, och har redan nästan ett inflyttningsöverskott. Även Saloregionens utflyttningsöverskott, som under lång tid fortsatte att öka, verkar ha saktat ner under innevarande år. Nystadsregionens kraftiga inflyttningsöverskott i slutet av 2017 visade sig däremot vara tillfälligt, och regionens befolkningsutveckling har återgått till den nivå som rådde före Valmet Automotives massrekryteringar.

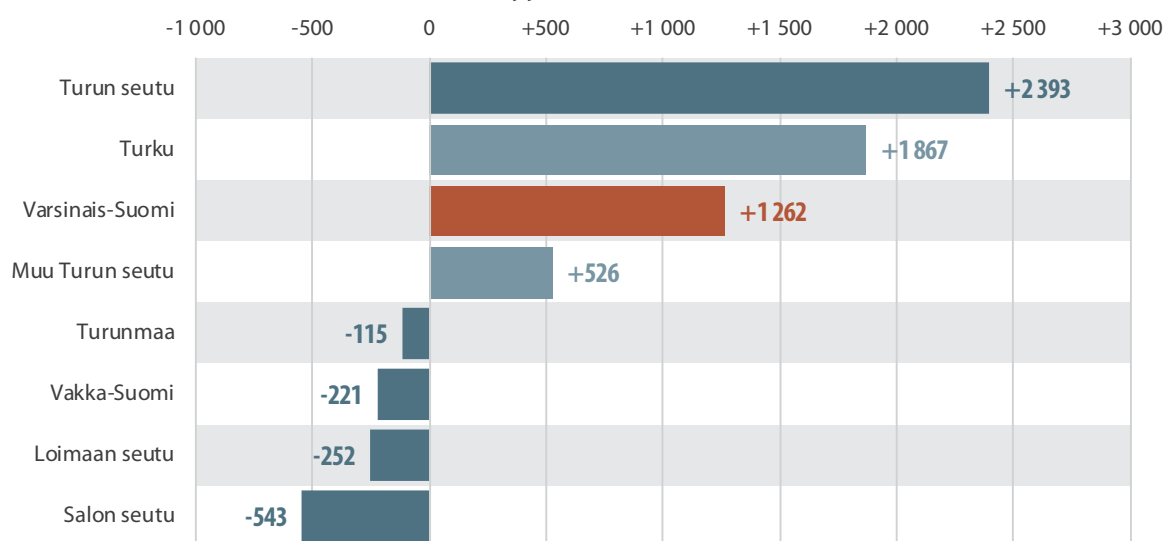
Kuva 23 Varsinais-Suomen väestön jakautuminen alueittain 30.9.2019.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Figur 23 Fördelningen av Egentliga Finlands befolkning regionvis 30.9.2019.

Informationskälla: Statistiskcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

Asukasluvun vuosimuutos syyskuussa 2019 (henkilöä)

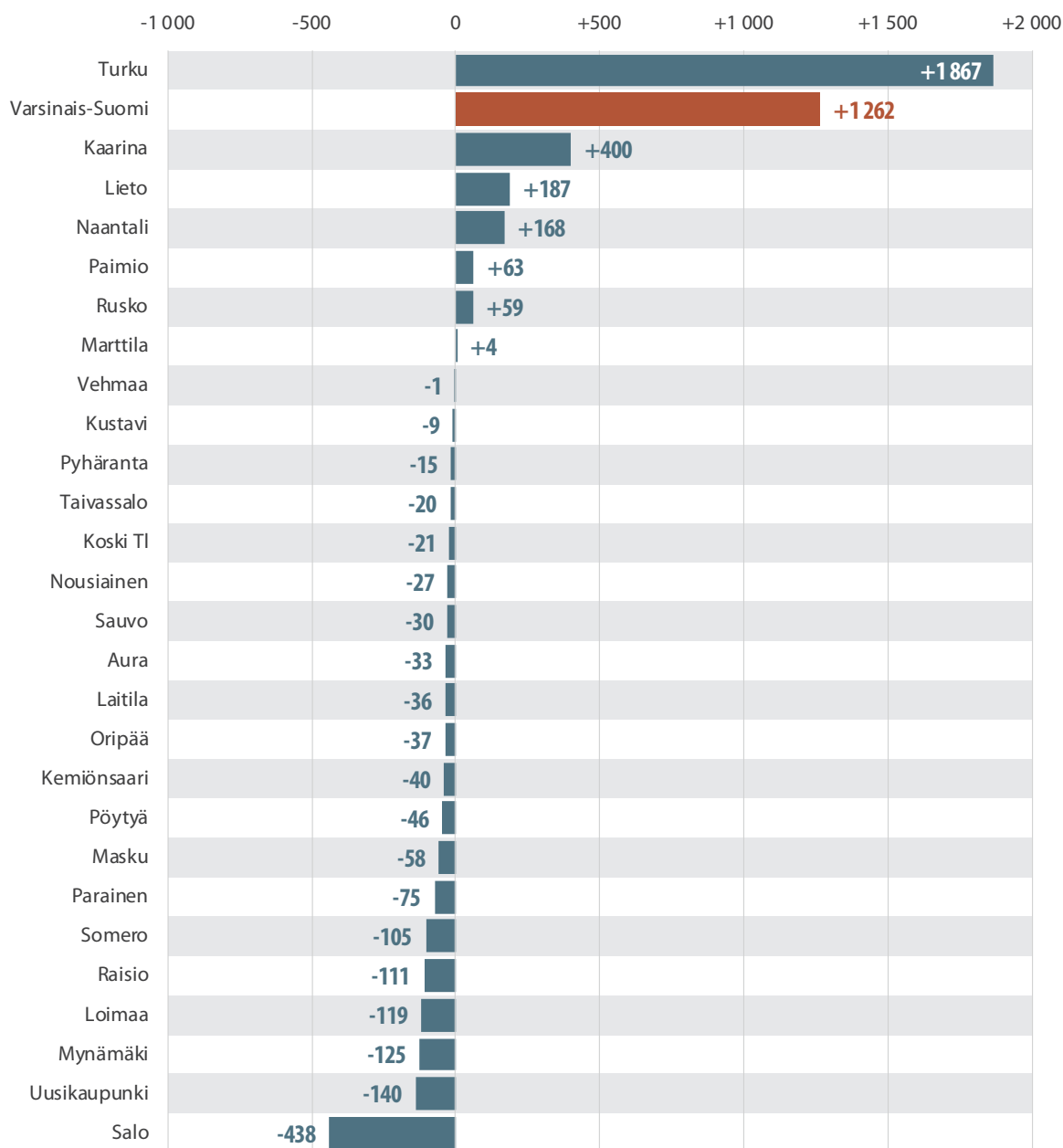
Kuva 24 Väestömuutos Varsinais-Suomessa syyskuussa 2019 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Figur 24 Befolkningsförändringen i Egentliga Finland i september 2019 jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år.

Informationskälla: Statistiskcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

Asukasluvun vuosimuutos syyskuussa 2019 (henkilöä)

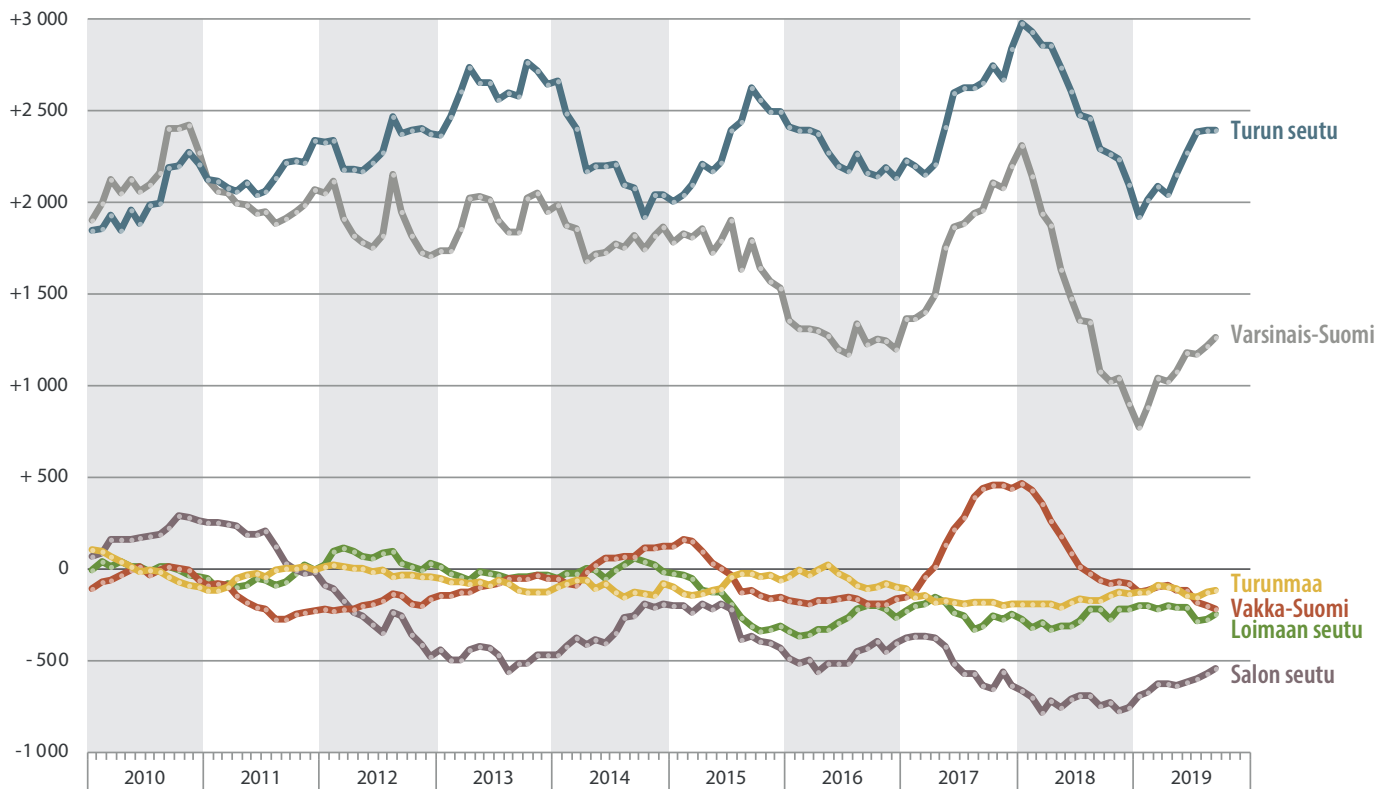
Kuva 25 Väestömuutos Varsinais-Suomen kunnissa syyskuussa 2019 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

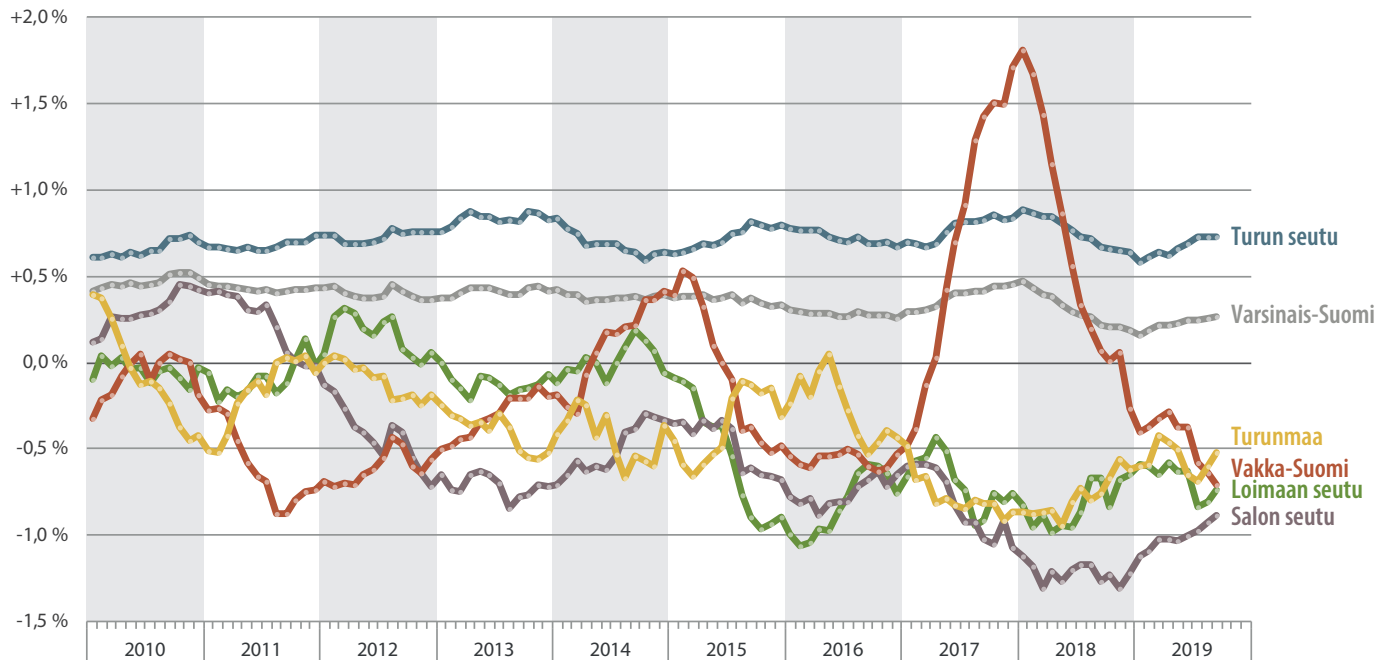
Figur 25 Befolkningsförändringen i Egentliga Finlands kommuner i september 2019 jämfört med motsvarande tidpunkt föregående år.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (henkilöä)

Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys (%)

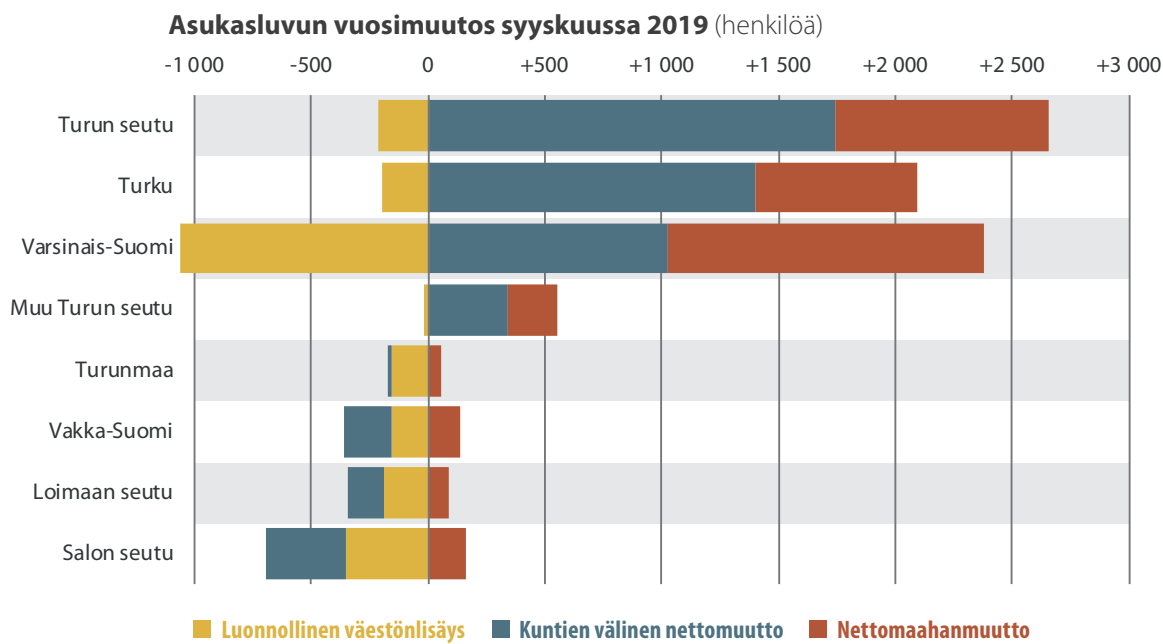

Kuva 26 Asukasluvun vuosimuutoksen kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto. Ylempi kuvio kuvaa määrällistä väestönmuutosta ja alempi väestön suhteellista kehitystä.

Figur 26 Utvecklingen per månad av invånarantalets årsförändring i Egentliga Finland.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd. Den övre figuren visar den kvantitativa befolkningsförändringen, av den nedre figuren framgår den relativa befolkningsutvecklingen.

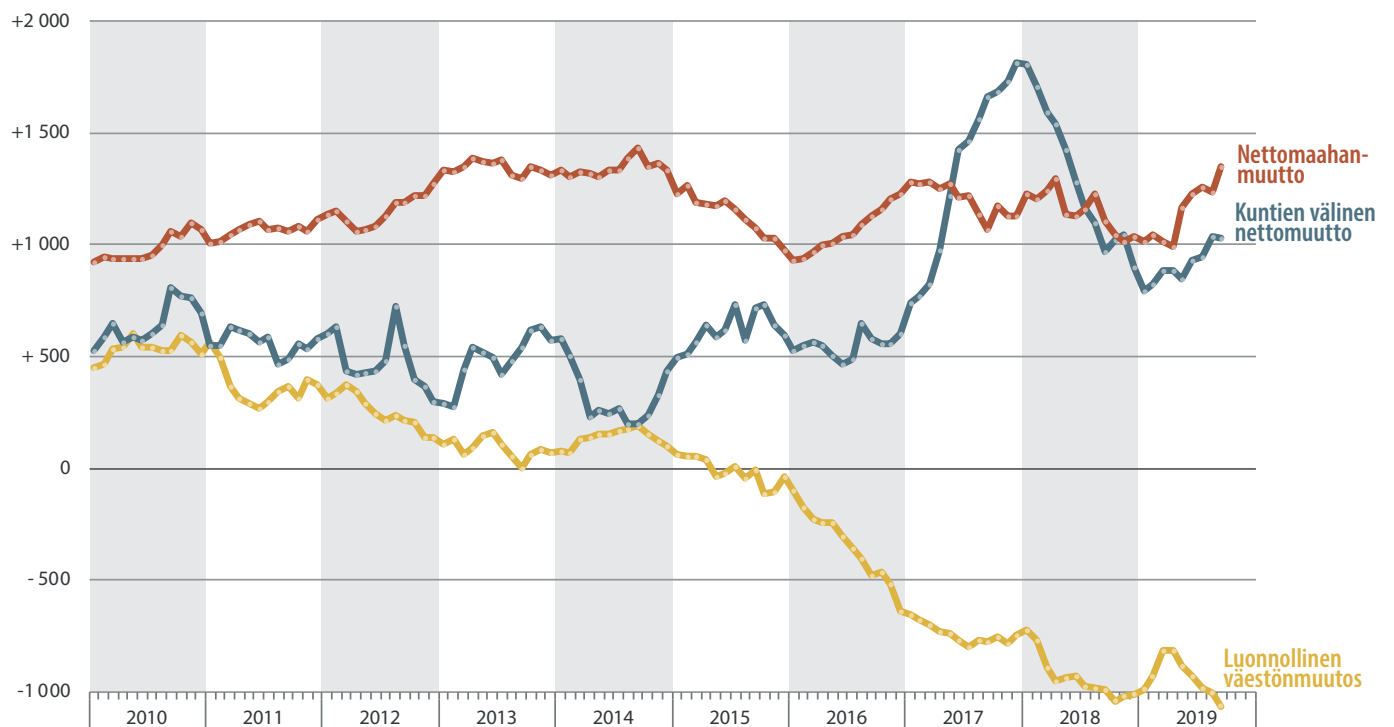
Kuva 27 Asukasluvun vuosimuutoksen rakenne syyskuussa 2019.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Figur 27 Strukturen hos invånarantalets årsförändring i september 2019.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kehitys Varsinais-Suomessa (henkilöä)

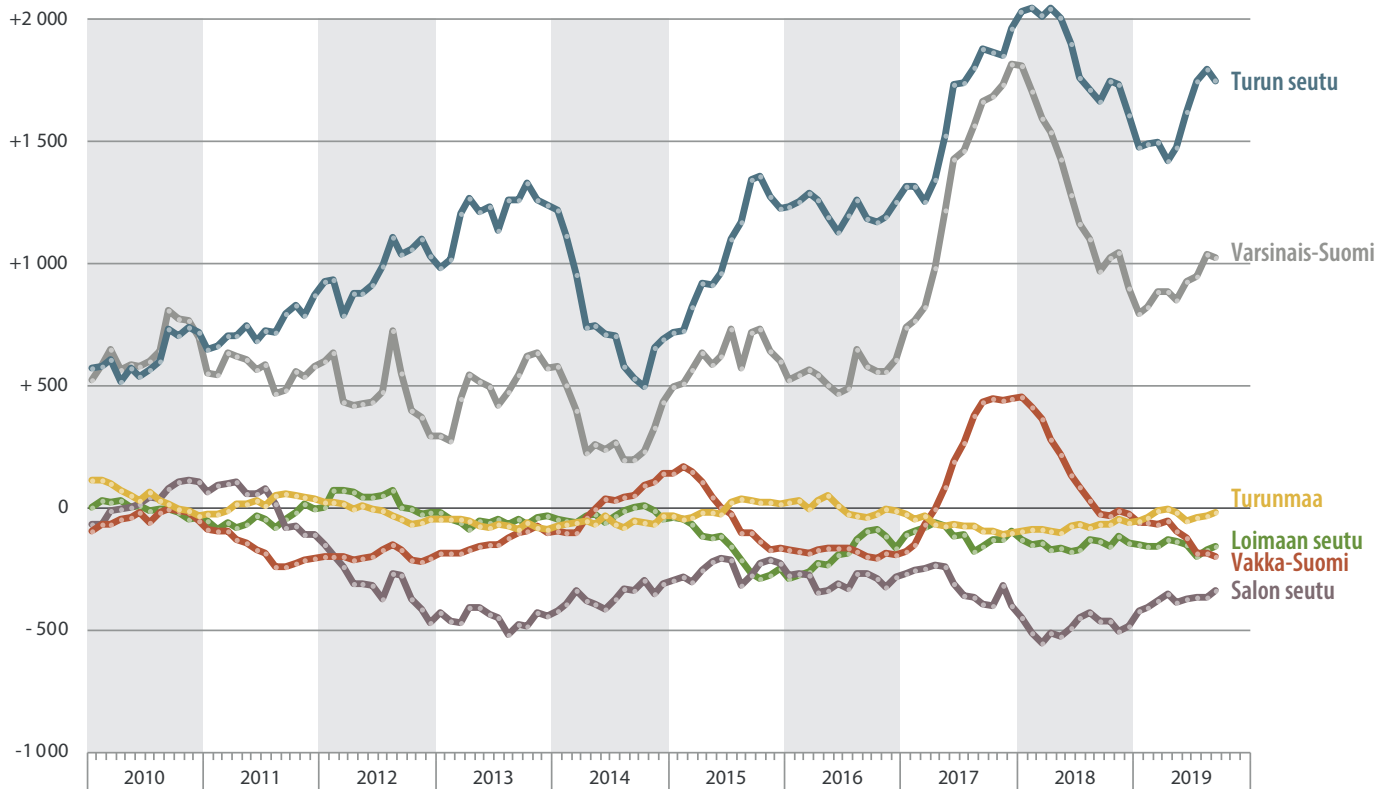
Kuva 28 Asukasluvun vuosimuutoksen osatekijöiden kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuutosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

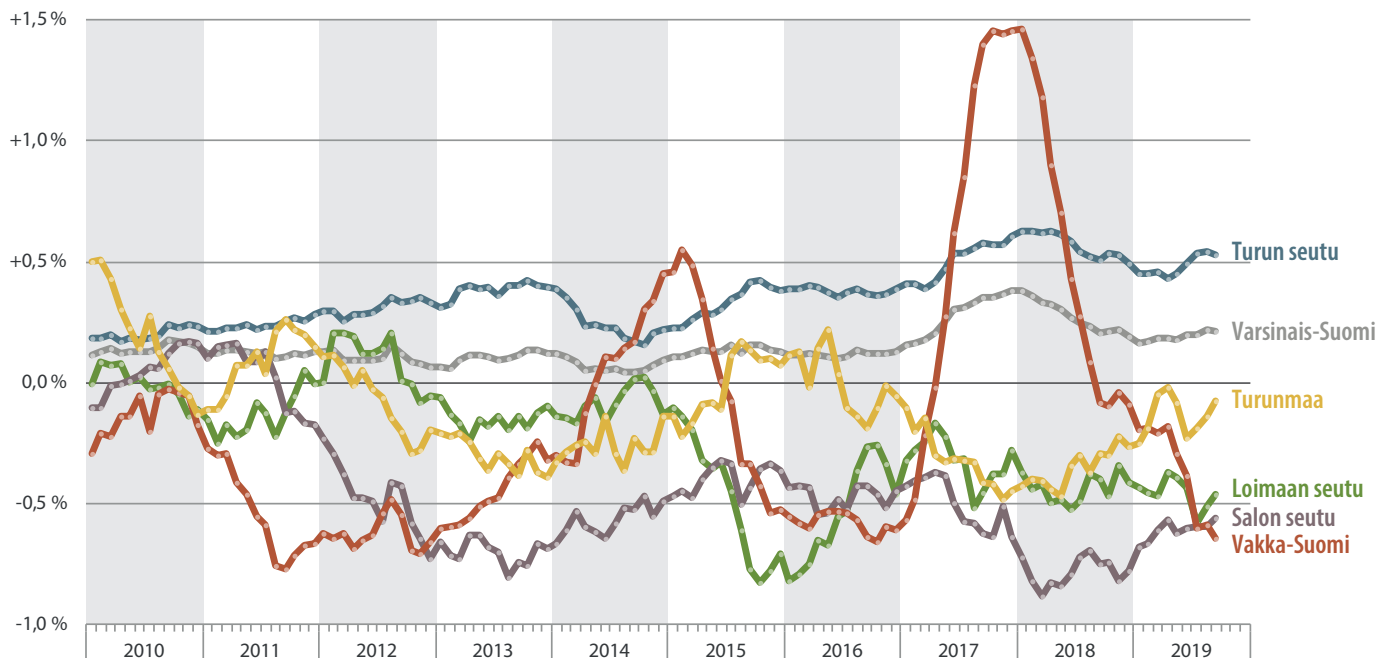
Figur 28 Utvecklingen per månad av delfaktorer i invånarantalets årsförändring i Egentliga Finland.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys (henkilöä)

Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys suhteessa alueen asukaslukuun (%)

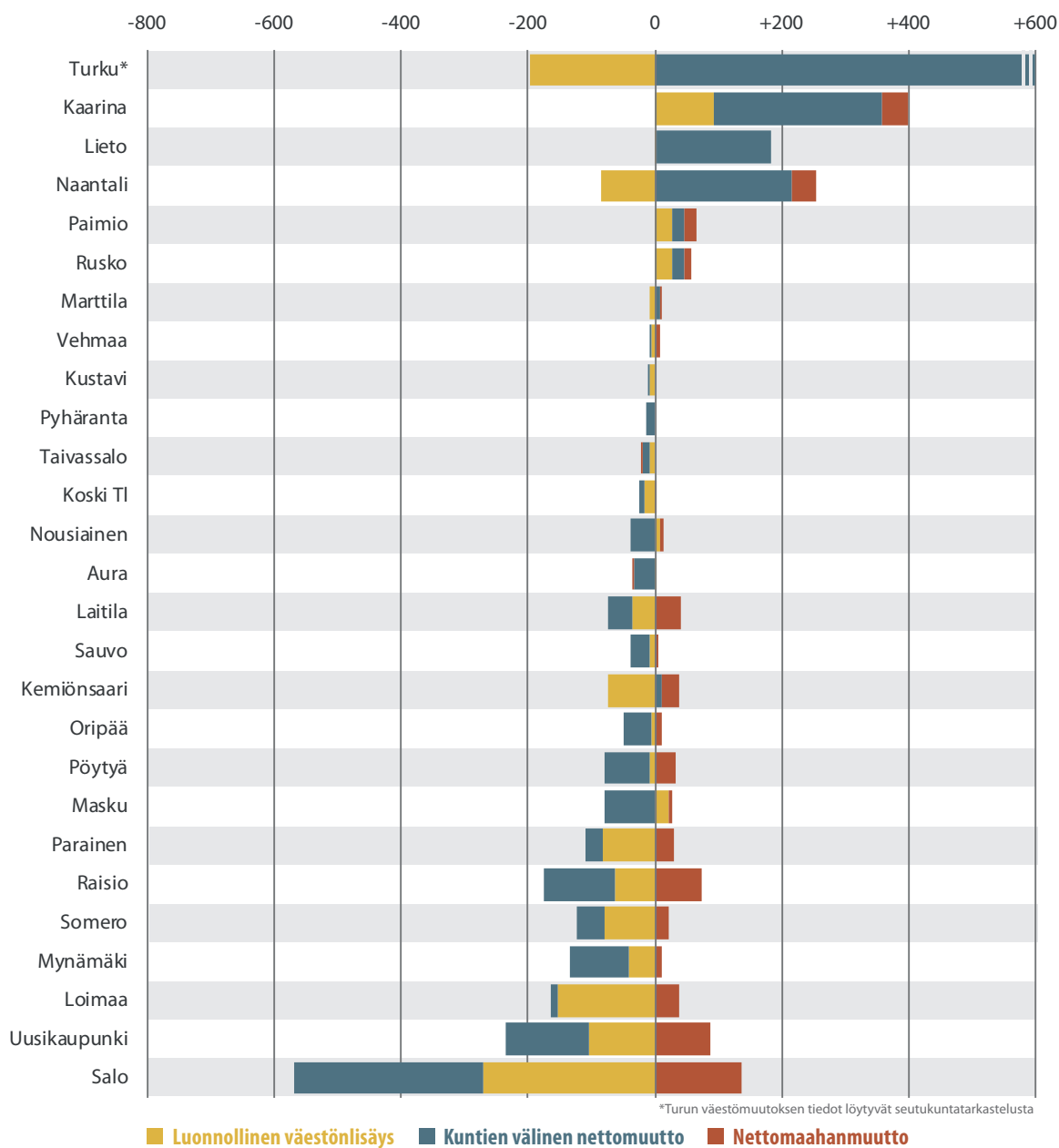
Kuva 29 Maan sisäisen nettomuuton kuukausittainen kehitys Varsinais-Suomessa.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestömuutosten kuukausitiedot. Luvut kuvaavat vuosimuutosta, jossa kullekin kuukaudelle on laskettu yhteen edellisen vuoden muuttovoitto tai -tappio. Ylempi kuvio esittää nettomuuton määrällistä kehitystä. Alemmassa kuviossa muuttovoitto- tai tappio on suhteutettu alueen asukaslukuun.

Figur 29 Utveckling per månad av nettomigrationen inom landet i Egentliga Finland.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar. Siffrorna visar en årsförändring, där det föregående årets inflyttningsöverskott eller -underskott räknats samman för varje månad. Den övre figuren visar den kvantitativa utvecklingen av nettomigrationen. I den nedre figuren har flyttningsöverskottet eller -underskottet ställts i relation till regionens invånarantal.

Asukasluvun vuosimuutos syyskuussa 2019 (henkilöä)

Kuva 30 Asukasluvun vuosimuutoksen rakenne syyskuussa 2019.

Tietolähde: Tilastokeskus, väestönmuidosten kuukausitiedot, ennakkotieto.

Figur 30 Strukturen hos invånarantalets årsförändring i september 2019.

Informationskälla: Statistikcentralen, månadsuppgifter om befolkningsförändringar, preliminär folkmängd.

TURUN LENTOASEMAN MATKUSTAJA-MÄÄRÄ KASVAA NOPEASTI

Turun lentoaseman matkustajamäärä on kasvanut nopeasti vuoden 2019 aikana. Lokakuun loppuun mennessä matkustajamäärä (379 937) oli jo suurempi kuin koko edellisenä vuonna yhteensä. Nykykehityksen jatkuessa vuoden matkustajamäärä lähenee jo puolta miljoonaa ja ylittää vuoden 2012 luvun, jolloin Ryanairin lennot nostivat lentoaseman matkustajamäärää tilapäisesti.

Turun lentoaseman kasvu aiheutuu kokonaan kansainvälisen liikenteen lisääntymisestä, sillä kotimaan liikenne on pysynyt vakaasti noin 100 000 matkustajan tasossa jo vuosia. Selkein yksittäinen selittäjä kasvulle on Wizz Airin kasvanut reittitarjonta, mutta myös esimerkiksi AirBalticin ja SAS:n lisääntyneet vuoromäärät Riikaan ja Tukholmaan selittää kasvua. Turun lentoasema onkin selkeästi kansainvälinen lentoasema. Noin kolme neljäsosa kaikista tehdyistä matkoista suuntautuu ulkomaille, ja vain Helsinki-Vantaalla kansainvälisen liikenteen osuus on suurempi.

Matkustajamäärällä mitattuna Turun lentoasema on Suomen neljänneksi suurin, sillä Helsinki-Vantaan lisäksi Oulun ja Rovaniemen lentoasemat ovat Turkua vilkkaampia kotimaanlentojen suuren määrän vuoksi. Suurimmista maakuntalentoasemista Turku ja Rovaniemi ovat kasvaneet selvästi nopeimmin, Turun lentoasema kansainvälisen ja Rovaniemi kotimaan liikenteen lisääntymisen myötä. Sekä Turun että Rovaniemen lentoasemien tulevaisuus näyttää myös valoisalta Lapin matkailun vahvan vireen ja Wizz Airin ensi kesänä Turusta käynnistyvien uusien yhteyksien myötä.

Muilla keskisuurilla lentoasemilla matkustajamäärien viimeaikaiset muutokset ovat olleet pieniä. Vaasan ja Kuopion lentoasemien matkustajamäärät ovat aavistuksen laskusuuntaisia, ja Tampereen lentoaseman vuotuinen matkustajamäärä näyttää vakiintuneen 200 000 tuntumaan Ryanairin keskitettyä lentoja Lappeenrantaan. Lappeenrannan lentoasemalta ei ole saatavilla vertailukelpoista tilastotietoa, koska se ei kuulu Finavian lentoasemaverkostoon, mutta Lappeenrannan matkustajamäärä on keskimäärin yhdellä päivittäisellä lennolla toistaiseksi selvästi Tamperetta alhaisempi.

ÅBO FLYGPLATS PASSAGERARANTAL ÖKAR SNABBT

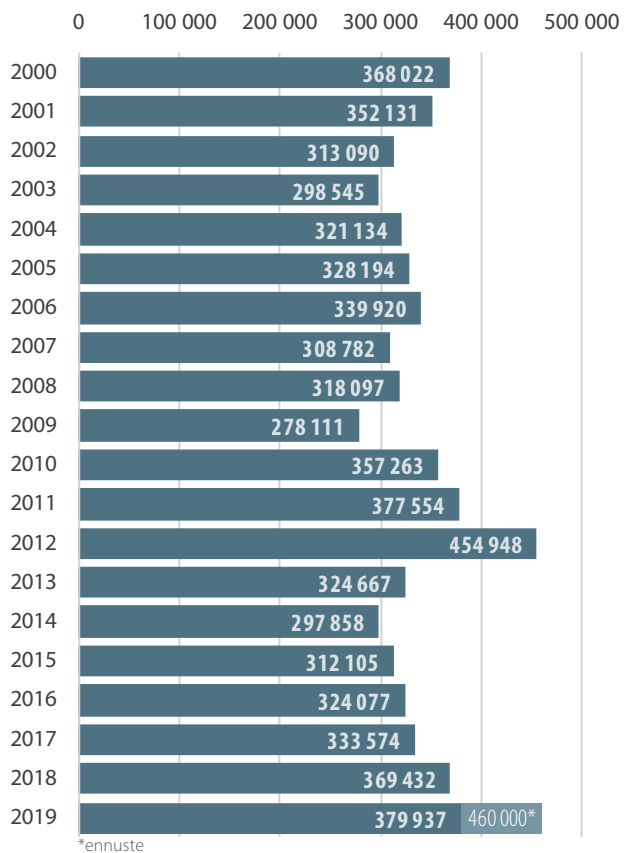
Åbo flygplats passagerarantal har ökat snabbt under 2019. Vid utgången av oktober var passagerarantalet (379 937) redan större än det totala passagerarantalet för hela det föregående året. Om den nuvarande utvecklingen fortsätter närmar sig årets passagerarantal redan en halv miljon och överträffar siffrorna för 2012, då Ryanairs flyg tillfälligt ökade flygplatsens passagerarantal.

Åbo flygplats tillväxt beror helt och hållet på ökning av den internationella trafiken, eftersom inrikestrafiken redan i flera år hållit sig stabilt på omkring 100 000 passagerare. Den tydligaste enskilda förklaringen till tillväxten är Wizz Airs utökade ruttutbud, men tillväxten förklaras också av exempelvis AirBaltics och SAS utökade antal turer till Riga och Stockholm. Det är tydligt att Åbo flygplats är en internationell flygplats. Cirka tre fjärdedelar av alla resor är internationella, och den internationella trafikens andel är större bara på Helsingfors-Vanda.

Mätt i passagerarantal är Åbo flygplats Finlands fjärde största, eftersom Uleåborg och Rovaniemi flygplatser, utöver Helsingfors-Vanda, är livligare trafikerade än Åbo flygplats, på grund av det stora antalet inrikesflyg. Bland de största landskapsflygplatserna är det helt klart Åbo och Rovaniemi som vuxit snabbast: tillväxten för Åbo flygplats beror på ökning av den internationella trafiken, medan tillväxten för Rovaniemi flygplats beror på ökning av inrikestrafiken. Framtiden ser ljus ut för både Åbo och Rovaniemi flygplatser, genom den livliga Lapplandsturismen och Wizz Airs nya förbindelser från Åbo från och med nästa sommar.

När det gäller övriga medelstora flygplatser har det under senare tid inte förekommit några stora förändringar i passagerarantalet. Vasa och Kuopio flygplatsernas passagerarantal tenderar minska en aning, och Tammerfors flygplats årliga passagerarantal ser ut att ha stabiliserats omkring 200 000, sedan Ryanair koncentrerat sina flyg till Villmanstrand. Det går inte att få tag i jämförbara statistiska uppgifter om Villmanstrands flygplats, eftersom den inte ingår i Finvias flygplatsnätverk, men med i medeltal en flygning om dagen är flygplatsens passagerarantal tillsvidare betydligt lägre än i Tammerfors.

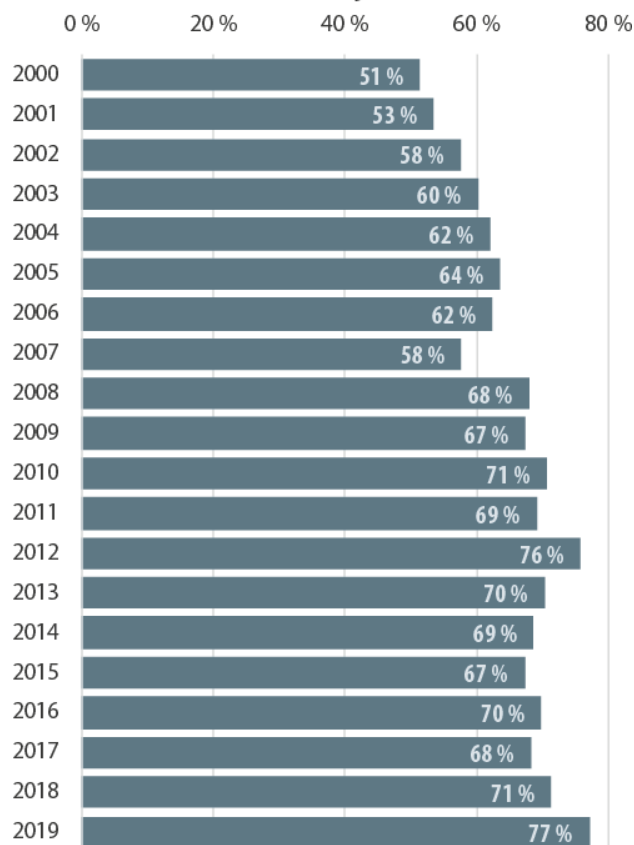
Turun lentoaseman vuotuinen matkustajamäärä (vuonna 2019 tammi-lokakuu)

Kuva 31 Turun lentoaseman vuotuinen matkustajamäärä.
Tietolähde: Finavia. Vuoden 2019 osalta on esitetty tammi-lokakuun matkustajamäärä ja ennuste koko vuoden määrästä.

Figur 31 Åbo flygplats passagerarantal per år.
Informationskälla: Finavia. För 2019 visas passagerarantal för januari-oktober och prognos för hela årets antal.

Kansainvälisen liikenteen osuus Turun lentoaseman matkustajamäärästä (%)

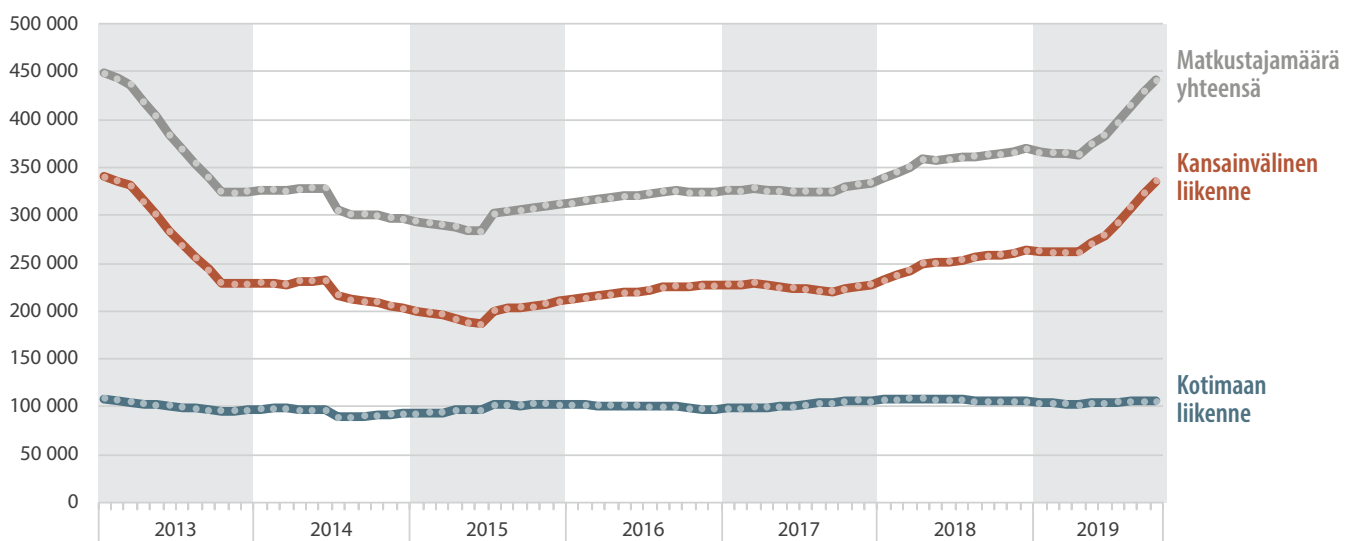
Kuva 32 Kansainvälisen liikenteen osuus Turun lentoaseman matkustajamäärästä.

Tietolähde: Finavia. Vuoden 2019 tieto on tammi-lokakuulta.

Figur 32 Den internationella trafikens andel av Åbo flygplats passagerarantal.

Informationskälla: Finavia. Uppgifterna för 2019 är från januari-oktober.

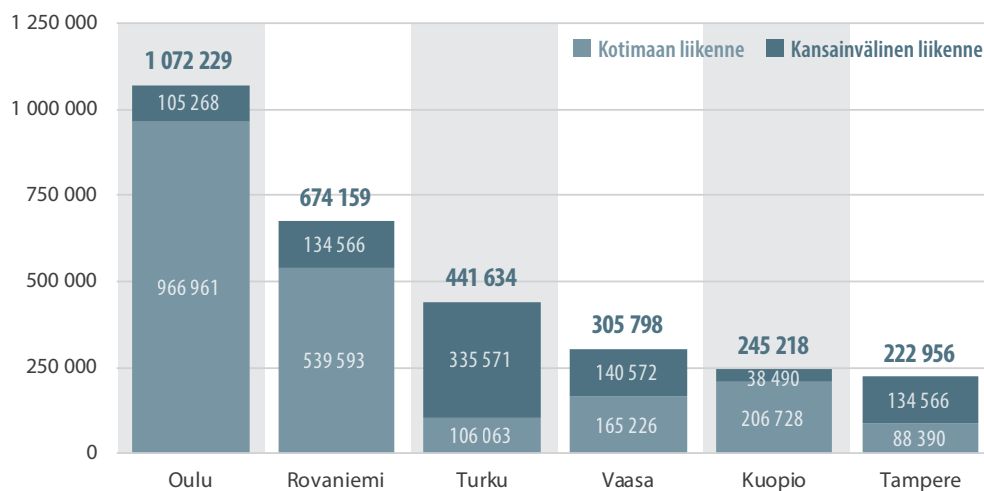
Turun lentoaseman matkustajamäärän kuukausittainen kehitys (vuosisumma)

Kuva 33 Turun lentoaseman matkustajamäärän vuosisumman kehitys.
Tietolähde: Finavia.

Figur 33 Utveckling av årssumman av Åbo flygplats passagerarantal.
Informationskälla: Finavia.

Matkustajamäärän vuosisumma (10/2019)

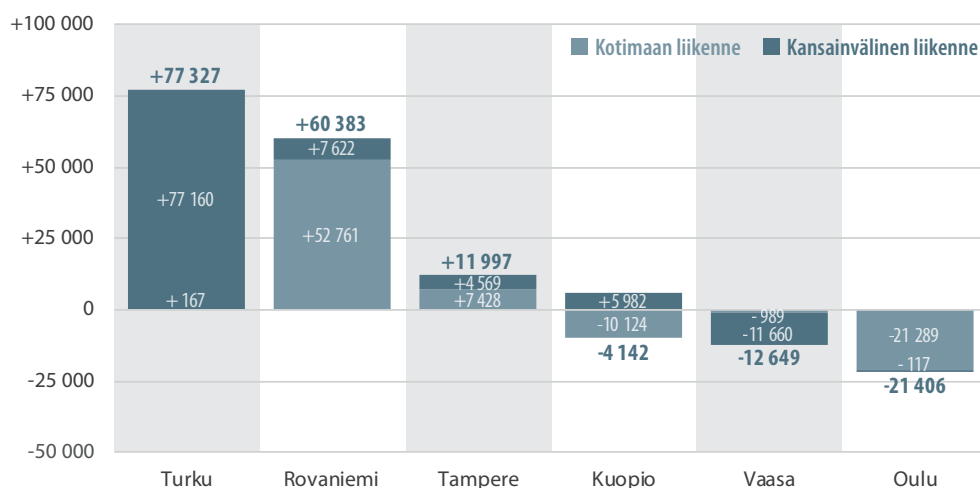
Kuva 34 Suurimpien maakuntalentoesemien matkustajamäärän vuosisumma lokakuussa 2019.

Tietolähde: Finavia.

Figur 34 Årssumman i oktober 2019 av de största landskapsflygplatsernas passagerarantal.

Informationskälla: Finavia.

Matkustajamäärän vuosisumman muutos (10/2019)

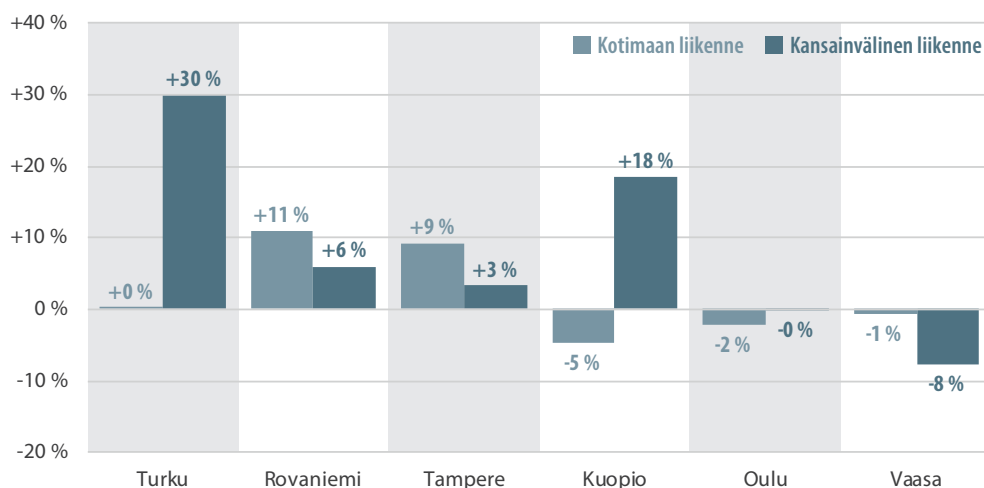
Kuva 35 Suurimpien maakuntalentoesemien matkustajamäärän vuosisumman muutos lokakuussa 2019.

Tietolähde: Finavia.

Figur 35 Förändring av årssumman i oktober 2019 av de största landskapsflygplatsernas passagerarantal.

Informationskälla: Finavia.

Matkustajamäärän vuosisumman suhteellinen muutos (10/2019)

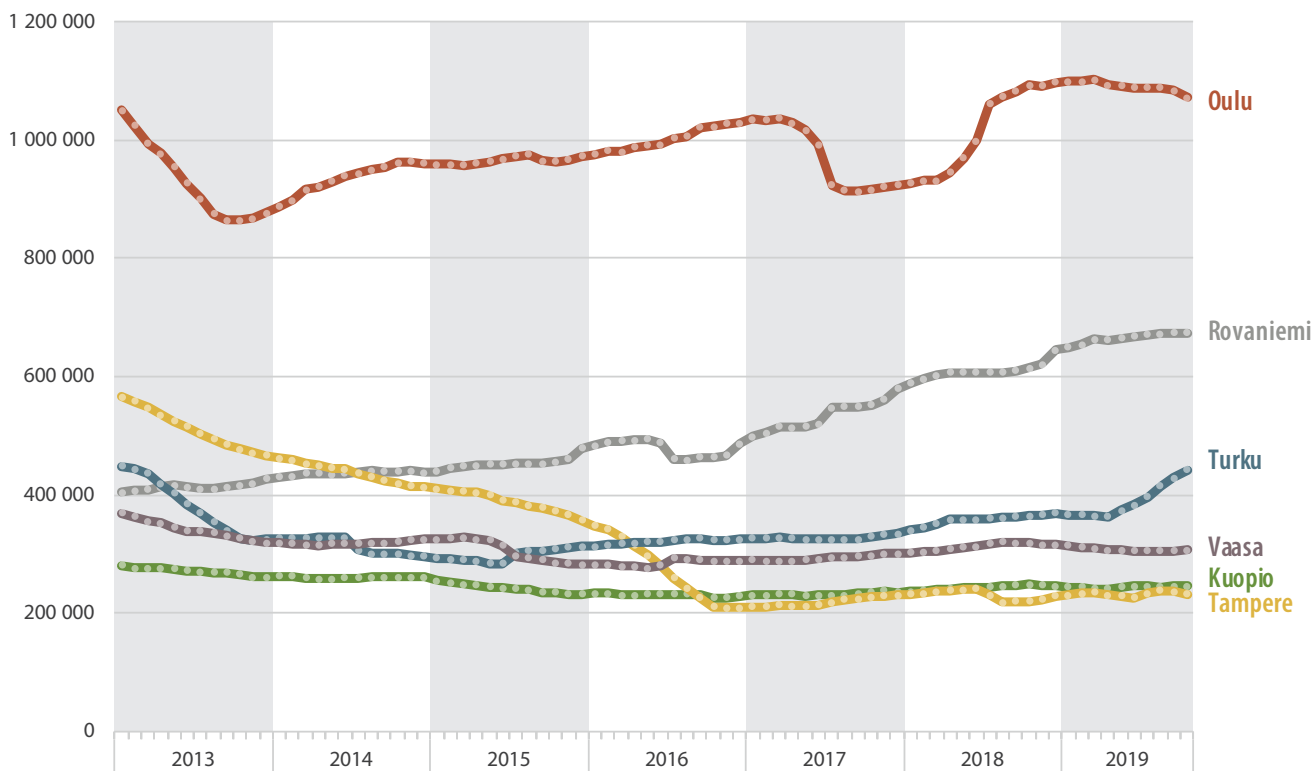
Kuva 36 Suurimpien maakuntalentoesemien matkustajamäärän vuosisumman suhteellinen muutos lokakuussa 2019.

Tietolähde: Finavia.

Figur 36 Relativ förändring av årssumman i oktober 2019 av de största landskapsflygplatsernas passagerarantal.

Informationskälla: Finavia.

Suurimpien maakuntalentöasemien matkustajamäärän kuukausittainen kehitys (vuosisumma)

Kuva 37 Suurimpien maakuntalentöasemien matkustajamäärän vuosisumman kehitys.

Tietolähde: Finavia.

Figur 37 Utveckling av årssumman av de största landskapsflygplatsernas passagerarantal.

Informationskälla: Finavia.

VARSINAIS-SUOMEN LIITTO
EGENTLIGA FINLANDS FÖRBUND
REGIONAL COUNCIL OF SOUTHWEST FINLAND

PL 273 (Ratapihankatu 36) | 20101 Turku
+358 2 2100 900 | kirjaamo@varsinais-suomi.fi
www.varsinais-suomi.fi | Y – 0922305-9